

R-9500

aran dubèrt

Conselh Generau d'Aran

Acòrd istoric entà excludir Aran dera
organizacion des vegueries
**Acord històric per excloure Aran de
l'organització de les vegueries**
Acuerdo histórico para excluir a Aran
de la organización de las veguerías

planes 6, 7 e 8

somari

- 4 Editoriau
- 6 Tèma centrau
- 12 Promocion economica
- 17 Torisme
- 19 Transpòrt
- 20 Cultura
- 26 Educacion
- 27 Salut e Benèster
- 31 Espòrts
- 34 Joenessa
- 35 Miei Ambient
- 38 Abitatge
- 39 Pompièrs
- 40 Territòri
- 45 Institucions

aran **dubèrt**

Revista d'informacion d'interès ciutadan
Numerò 6
Ostiu de 2010

Conselh Generau d'Aran
arandubert@conselharan.org
www.aran.org

Direccion:
Amador Marqués

Redaccion:
Servici de Comunicacion e Premsa
deth Conselh Generau d'Aran

Dessèn e maquetacion:
Aran Disseny

Deposit Legau:
L723-2008

 Conselh Generau d'Aran

telefons d'interès

Conselh Generau d'Aran 973 64 18 01
Pompièrs d'Aran 973 64 00 80
Espitau Val d'Aran (urgències) 973 64 00 04
Espitau Val d'Aran (consultes) 973 64 31 40
Transpòrt e Emergències Sanitàries Val d'Aran (TESVA) 973 64 00 56
Torisme Val d'Aran 973 64 06 88
Espaci entath Ciutadan en Aran (ECA) 973 64 06 25
Escòla de Tècnics Esportius dera Val d'Aran (ETEVA) 973 64 45 95
Torisme Juvenil Val d'Aran (TOJUVA) 973 64 52 71

editoriau

Toti èm Aran

Es Govèrns deth Conselh Generau e era Generalitat auem trobat, ara fin, "ua solucion favorabla e positiva", en paraules deth president Montilla, que respècte e apregondís era singularitat d'Aran ena naua organizacion territoriala de Catalonha. Coma ben sabetz, eth procès entà susvelhar es drets der autogovèrn a estat plan long e dificil. Per aguest motiu, aué compdam damb pro motius entà èster satisfèts e apuntar aguest èxit a toti es aranesi e es araneses. Totun, toti e totes èm Aran, e lo defenem cada dia en tot passar eth país, en tot hèr comunitat, en tot sénter-mos membres d'un madeish projècte comun. Perque aguesta ei era nòsta rason d'èster: projectar es esperances collectives ena proximitat des nòstes institucions, ena nòsta identitat dubèrta e compartida, mès encara quan aué viuem en ua epòca de crisi, que sonque amassa poderam, un còp mès, superar damb èxit.

Francés X. Boya Alós
sindic d'Aran

aran

Tots som Aran

Els Governes del Conselh Generau i la Generalitat hem trobat, finalment, "una solució favorable i positiva", en paraules del president Montilla, que respecta i aprofundeix la singularitat d'Aran a la nova organització territorial de Catalunya. Com bé sabeu, el procés per vetllar pels drets de l'autogovern ha estat molt llarg i difícil. Per aquest motiu, avui comptem amb força motius per estar satisfets i apuntar aquest èxit a tots els aranesos i les araneses. Nogensmenys, tots i totes som Aran, i el defensem cada dia tirant endavant el país, fent comunitat, sentint-nos membres d'un mateix projecte comú. Perquè aquesta és la nostra raó de ser: projectar les esperances col·lectives en la proximitat de les nostres institucions, en la nostra identitat oberta i compartida, més encara quan avui vivim en una època de crisi, que només junts podrem, una vegada més, superar amb èxit.

Todos somos Aran

Los Gobiernos del Conselh Generau y de la Generalitat hemos encontrado, finalmente, "una solución favorable y positiva", en palabras del presidente Montilla, que respeta y profundiza la singularidad de Aran en la nueva organización territorial de Cataluña. Como bien saben, el proceso para velar por los derechos del autogobierno ha sido muy largo y difícil. Por este motivo, hoy contamos con bastantes motivos para estar satisfechos y apuntar este éxito a todos los aranesos y las aranesas. No en vano, todos y todas somos Aran, y lo defendemos cada día impulsando el país, haciendo comunidad, sintiéndonos miembros de un mismo proyecto común. Porque esta es nuestra razón de ser: proyectar las esperanzas colectivas en la proximidad de nuestras instituciones, en nuestra identidad abierta y compartida, más todavía cuando hoy vivimos en una época de crisis, que sólo juntos podremos, una vez más, superar con éxito.

Toti e totes èm Aran, e lo defenem cada dia en tot possar eth país, en tot hèr comunitat, en tot sénter-mos membres d'un madeish projecte comun

Tots i totes som Aran, i el defensem cada dia tirant endavant el país, fent comunitat, sentint-nos membres d'un mateix projecte comú

Todos y todas somos Aran, y lo defendemos cada día impulsando el país, haciendo comunidad, sintiéndonos miembros de un mismo proyecto común.

Francés X. Boya Alós
sindic d'Aran

er encastre

Acòrd entà excludir era Val d'Aran dera vegueria deth Pirenèu
Acord per excludre la Vall d'Aran de la vegueria del Pirineu
Acuerdo para excluir el Valle de Aran de la veguería del Pirineo

Montilla e Boya celèbren “er encastre”
artenhut entà Aran ena naua organizacion territorial
Montilla i Boya celebren “l’encaix”
aconseguit per a Aran a la nova organització territorial
Montilla y Boya celebran “el encaje”
conseguido para Aran en la nueva organización territorial

Eth president dera Generalitat de Catalonha, José Montilla, e eth sindic d'Aran, Francés Boya, an presidit es actes institucionaus dera Hèsta d'Aran. Era preséncia de Montilla a estat significada peth sindic, pr'amor qu'ei eth prumèr viatge qu'un president dera Generalitat acompanhe as araneses e as araneses ena sua hèsta nacionau. José Montilla a celebrat er “encastre” qu'era Val d'Aran a artenhut ena naua organizacion territorial, dehòra de quinsevolh vegueria, segontes er acòrd ath quau an arribat eth Govern deth Conselh Generau e es grops politics que dan supòrt ath Govern dera Generalitat. Montilla a assegurat qu'es institucions araneses seguiràn decidint sus eth futur d'Aran, e a reconeishut era singularitat

d'era Val en ahèrs plan decisius coma eth finançament o era lengua.

Lei d'Aran

Montilla a soslinhat qu'eth Parlament auance ena tramitacion d'ua naua lei de regim especiau que respècte era autonomia administrativa dera Val. Francés Boya a arregrait ath president qu'era sua intervencion en debat sus era organizacion territorial age estat “clau” entà hèr a prevàler eth dret d'Aran a caminar “amassa” damb Catalonha, “sense qu'es institucions d'autogovern demoren diluïdes en un aute encastre que non sigue eth deth pròpri pòble aranes”. Montilla e Boya an estat acompanhadi d'ua nombrosa participacion ciutadana e representacion institucionau, entestada

peth conselhèr d'Agricultura, Alimentacion e Accion Rurau, Joaquim Llana; er arquevèsque d'Urgelh e coprinçe d'Andorra, Joan – Enric Vives; e es conselhèrs generaus deth Plen dera maxima institucion; entre d'autes autoritats araneses e catalanes. En acte celebrat enes roïnes e es entorns deth Santuari de Nòsta Senhora de Mijaran, tres pompièrs an issat eth drapèu d'Aran e es còlhes de dançaires an aufrut dus balhs tradicionaus deth país. Dempús, eth sindic e es conselhèrs an balhat un sentit aumenatge a José Maria Castellà, recentament defuntat, en un acte qu'a agut lòc ena Casa deth Senhor. Castellà siguec conselhèr d'Innovacion e Empresa entre 2008 e 2009.

Extracte del discurs del President, a l'acte institucional de la Festa d'Aran
Extracto del discurso del President, en el acto institucional de la Fiesta de Aran
Extracte deth discurs deth President, en acte institucional dera Hèsta d'Aran

José Montilla, president de la Generalitat de Catalunya

“Hem trobat una solució favorable per a l'encaix de la singularitat d'Aran”

“Hemos encontrado una solución favorable para el encaje de la singularidad de Aran”

“Auem trobat ua solucion favorabla entar encastre dera singularitat d'Aran”

Molt bon dia a tothom.

Fa tres mesos, em penso que era per Sant Josep, vaig ser aquí a Vielha. Aquell dia celebràvem una jornada de portes obertes als Jutjats, i també l'ampliació de la residència de gent gran. El 2007, quan feia tot just tres mesos que havia assumit la meua responsabilitat com a President, ja havia estat aquí, fent una visita institucional al Conselh Generau i veient alguns equipaments i actuacions impulsades pel nostre govern.

Tant en aquelles ocasions com, de manera molt especial, avui, que fa dinou anys d'una data tan assenyalada de la seva història contemporània, he volgut manifestar, en tot moment, el meu interès personal i institucional per Aran, per la seva gent, per les seves inquietuds i pels anhels i projectes de futur.

Aquest és un territori singular únic al nostre país. Ric en fites històriques i, alhora, carregat de raons i voluntat de ser i de projectar-se cap el devenir. Avui Aran és una realitat admirada com mai, pel tarannà i la determinació de la seva gent. Una àrea interessant pels seus atractius naturals, patrimonials i culturals, i que es guanya dia a dia el respecte en el terreny institucional. L'Estatut de 2006 va establir les bases per a un reconeixement d'Aran, superior al que havia tingut fins aleshores, que havia estat el que permetia l'Estatut de 1979. Com en tants altres aspectes del nostre autogovern, aquests darrers 4 anys hem treballat per fer realitat el desplegament del que preveu l'Estatut de 2006, en relació amb la Val d'Aran. I el que preveu el nou Estatut és

prou més ambiciós que el que contemplava l'anterior.

El nostre Govern ha demostrat voluntat de donar un impuls necessari al reconeixement de la singularitat d'Aran:

- en temes clau com el finançament (a partir de l'acord signat el desembre de l'any 2007),
- avançant en la constitució de la ponència que ha d'elaborar la nova Llei de Règim Especial d'Aran,
- o pel que fa a la llengua, amb l'aprovació de la Llei que aquí en diem de l'Aranès, i que ara és al Parlament.
- També, de manera especial, trobant una solució favorable i positiva per a l'encaix de la singularitat d'Aran a la Llei de Vegueries. Unes paraules recents del Síndic Francés Boya resumeixen molt bé el balanç que compartim, quan diu que: “la bondat de l'acord és que permet albirar un futur on les institucions araneses tindran possibilitats de seguir creixent en la construcció d'un marc propi per desenvolupar l'autogovern”. Tot això, com dic, s'ha fet per respondre adequadament al desplegament de la nostra llei de lleis, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. [...] Res del que ambiciona el nostre Estatut, per a Catalunya en el seu conjunt i per a l'Aran especialment, insisteixo: res ens ho pot negar cap sentència. [...] Mentrestant, però, l'acció del nostre govern, tant aquí a Aran com al conjunt de Catalunya, seguirà abocada a lluitar contra els efectes de la crisi en els treballadors, les famílies i les empreses [...]. Estiguin segurs que tindran la Generalitat al seu costat. Tant per als objectius de progrés i benestar del conjunt de Catalunya com per fer realitat els anhels i la singularitat d'aquesta terra i la seva gent.

Moltes gràcies a tothom i molt bona festa.

“Catalonha respècte era singularitat d’Aran”
“Catalunya respecta la singularitat d’Aran”
“Cataluña respeta la singularidad de Aran”

Es grops que dan supòrt ara Generalitat (PSC, ERC e ICV) e Unitat d’Aran, en Govèrn deth Conselh Generau, an pactat ua propòsta d’esmenes pera quau Aran demore dehòra dera vegueria deth Pirenèu. Atau, era vegueria der “Alt Pirineu i Aran” se transforme en “Alt Pirineu” e ei formada pes “municipis corresponents as comarques d’Alta Ribagorça, Alt Urgell, Cerdanya, Pallars Jussà e Pallars Sobirà”. Segontes er acòrd prenut ena ponència dera lei de vegueries, s’incorpòren dues disposicions (ua transitòria e ua addicionau) que preven qu’eth Conselh assomis- que es competències previstes entara vegueria.

Eth sindic Francés Boya s’a mostrat fòrça satisfèt per acòrd e a assegurat que “eth Govèrn de Catalonha a respectat, ara fin, era singularitat dera Val d’Aran en exclu- dir-la des vegueries, en tot hèr realitat eth compromís qu’expressèc en aquest sens eth president Montilla, eth passat 19 de març, ena sua visita entà Aran”. Entath sindic, “es grops d’Entesa an escotat es aspiracions deth pòble aranès e s’an avengut a refortilhar er estatus dera Val coma entitat territorialau singular laguens de Catalonha, d’acòrd damb eth mandat estatutari”. Francés Boya a declar- at que “aquest reconeishement per part des institucions catalanes aquerís ua dimension istorica e apregondís era vinculacion institucionau, politica e de bon vesinatge dera Val d’Aran damb es pòbles deth Pirenèu e eth conjunt deth Principat de Catalonha”.

Eth sindic a explicat qu’er adòrd des grops d’Entesa establís que “eth Conselh Generau serà er unic referent territorialau, perque demore garantida era sua relacion bilaterau damb era Generalitat e se daurís era pòrta ara delegacion des foncions deth Conselh de Vegueria ath pròpri Conselh Generau, quan er ordenament juridic estatau ac permete”.

**Eth Plen da compde
dera propòsta dera
Generalitat tà excludir
Aran des vegueries
El Ple dóna compte de
la proposta de la
Generalitat per excloure
Aran de les vegueries
El Pleno da cuenta de
la propuesta de la
Generalitat para excluir
a Aran de las vequerías**

Eth sindic d’Aran e pòrtavotz deth grop d’Unitat d’Aran – PSC en Conselh Generau, Francés Boya, a dat compde, en Plen dera maxima institucion, dera propòsta dera Generalitat entà excludir Aran dera organizacion territorialau catalana, ena lei de vegueries. En aquest sens, Boya a reclamat “unitat” as partits politics aranesi, pr’amor que “non mos cau hèr confrontacion partidista” sus aquest ahèr. Eth sindic a reconeis- hut que, en procès de negociacion dera lei, a actuat “en consciència” e d’acòrd damb es interèssi deth país.

prèmis

Lengua Viua, Úrsula Pueyo e es associacions de Donants de Sang e de Comerçants de Bossòst guanhen es Prèmis 17 de Junh

Lengua Viua, Úrsula Pueyo i les associacions de Donants de Sang i de Comerçants de Bossòst guanyen els Prèmis 17 de Junh

Lengua Viua, Úrsula Pueyo y las asociaciones de Donants de Sang y de Comerçants de Bossòst ganan los Prèmis 17 de Junh

Es Prèmis 17 de Junh de 2010 an estat concedidi ath collectiu Lengua Viua (Cultura), ara esquiaira Úrsula Pueyo (Espòrts) e as associacions de Donants de Sang (Cooperacion e Accion Sociau) e era de Comerçants de Bossòst (Promocion Economica). Atau ac an decidit es mèis de 500 personas qu'an emetut eth sòn vòt via *online* o ben de forma presenciau per miei d'urnes. Eth sindic d'Aran, Francés Boya, a hèt entrega des guardons ena ua serada en qué tanben s'an autreat es prèmis des concorsi literaris Mn. Condò, Aran de Literatura, Diboish e Teatre ena escòla, qu'a agut lòc aué en Santuari de Nòsta Senhora de Mijaran. Es Prèmis 17 de Junh, convocadi peth Conselh Generau d'Aran, son destinadi a arreconèisher eth trabalh culturau, de promocion economica, esportiva e d'accion sociau amiada a tèrme per personas, equips de trabalh o entitats restacadi damb era Val d'Aran. Cada Prèmi ei representat per ua figura de bronze de Blancaflor, protagonista dera legenda dera Maladeta, simbèu de valentia, coratge e aonestetat, virtuts que tanben definissen Aran coma país.

Lengua Viua a estat premiada pera sua trajectòria ena defensa dera lengua pròpia d'Aran, en tot amiar a tèrme activitats de dignificacion e promocion dera lengua. Hè mèis de quinze ans qu'eth collectiu organize cada an era marcha populara *Aran per sa lengua*, qu'amasse a centenars de personas a favor der usatge sociau der aranés.

Úrsula Pueyo forme part dera Equipa Paralimpica Espanhòla damb sedença en Centre d'Espòrts d'Iuèrn Adaptats, e a participat enes Jòcs Paralimpics de Vancouver 2010. Ei campiona d'Espanha en diferents modalitats d'esquí aupin e a guanhath pòdiums ena Copa d'Europa.

Era Associacion de Donants de Sang destaque pera sua activitat solidària e de conscienciacion en tot amiar a tèrme diuèrses campanhes annaus de donacion de sang. Era darrèra a agut lòc enguan damb fòrça exit de participacion.

En promocion economica, era Associacion de Comerçants de Bossòst a estat pionèra en desvolopar activitats relacionades damb era dinamicacion deth comèrc en baish aran e era promocion e era recuperacion de productes tradicionaus.

Listat de premiadi des concorsi:

X Edicion Concors Aran de Literatura

Categoria Poesia:

2au Accèssit ara òbra "De la mar esclaus" de Maëlle Dupon
1èr Accèssit ara òbra "Levam lo còr per brandar" de Franc Bardòu
Finalista ara òbra: "Diari atemporau deth Nòrd" de Clara Vilches Caubet
1èr Prèmi ara òbra: "Ora soniadora" de Tòni Escala

Categoria Narracion:

Finalista ara òbra: "Era vertat sus era oxidacion der avocat" de Clara Vilches Caubet.
Remèrca: Eth Jurat a considerat oportun deishar dessèrt eth Prumèr prèmi.

Categoria Conde Infantil:

2au. Accèssit ara òbra: »Era dragona de Liat« de Pax Dettoni Serrano
1èr. Accèssit ara òbra: « Estela e lo lop pichon » d'Aimè Tastayre
Finalista ara òbra: "Aquiu en bòsc" de Tòni Escala
1èr. Prèmi ara òbra: "Pescairin de Coralh" de Patrick Verdier

prèmis

XX Edicion Concors Mn. Condò Sambeat

Nivèu A

Categoria Poesia:

2au Accèssit ara òbra Era mia moma de Jèssica Rodríguez Manrique
1èr. accèssit ara òbra Mar d'Álvaro Peremiquel Cerezuela
Finalista ara òbra Es quate sasons de Giuseppe D'Angelo Romeu
1èr. Prèmi ara òbra Es sasons d'Anna Mosteirín Casasnovas

Categoria Narracion:

2au. Accèssit ara òbra Ua aventura de pirates d'Álvaro Peremiquel Cerezuela
1èr. Accèssit ara òbra Era mia familha ei un shinhau rara de Clara Fernández Cabau
Finalista ara òbra Marcos e er arbe dera felicitat de Sofia Martínez Lara
1èr. Prèmi ara òbra Eth castèth magic de Carla Badia

Nivèu B

Categoria Poesia:

2au. Accèssit ara òbra Eth mèn amic limonèr de David Santana Moga
1èr. Accèssit ara òbra Qué ei era guèrra? d'Alaix Berart Broto
Finalista ara òbra Era mia mare de Laura Buerba Estévez
1èr. Prèmi ara òbra Pensant en tu d'Alex Calero Verdery

Categoria Narracion:

2au. accèssit ara òbra Es tres pròves d'Elia Villacampa Perramon
1èr. accèssit ara òbra Eth començament d'un saunei, eth finau d'ua vida de Marta Vergés Gil
Finalista ara òbra Ues vacances indesbrenbables de Beatriz Almeida Batalla
1èr. Prèmi ara òbra Ua illusion de Marija Garcés Pellejero

Nivèu C

Categoria Poesia:

2au accèssit ara òbra Sensacions de Claudia España Fuentes
1èr. Accèssit ara òbra Es sentits d'Alyson Raluy Jouanin
Finalista ara òbra Er amor perfècte de José Ramón Rodríguez Palacín
1èr. Prèmi ara òbra Eth tòn rebrembe d'Àres Higuera Boya

Categoria Narracion:

2au accèssit ara òbra Perqué ? de Maria Riart Sala
1èr. Accèssit ara òbra Era pulsera d'Irene Barbal
Finalista ara òbra Er òme misteriós d'Alba Dedieu Perea
1èr. Prèmi ara òbra Ena boèta mès vielha de José Ramón Rodríguez Palacín

Nivèu D

Categoria Poesia:

Finalista ara òbra Simplement Volar de Marta Faure Cuni
1èr. Prèmi ara òbra Ara vida! de Clara Estrada Enseñat

Categoria Narracion:

Accèssit ara òbra Com ei d'affligit campar era mar de Maria Martínez Moraiz
Finalista ara òbra Un càncer,ua vida de Marta Faure Cuni
1èr. Prèmi ara òbra Un viatge inesperat de Clara Estrada Enseñat
3au edicion deth Concors de Diboish ena Escòla organizat peth Departament de Cultura deth Conselh Generau d'Aran

Categoria p5/1èr. de primària:

Accèssit a Mariona Miró Delgado dera Escòla Garona de Vielha.
Accèssit a Paula Bejarano Caseny dera Escòla Sant Martin de Gessa.
Finalista a Laura Rodríguez de Souza dera Escòla Sant Ròc de Bossòst
1èr. Prèmi a Sara Donés Praderas dera Escòla Loseron d'Arties

Categoria 2au e 3au de Primària:

Accèssit a Raúl Alex Jarca dera Escòla Alejandro Casona de Les
Accèssit a Jana Ros Moga dera Escòla Loseron d'Arties
Finalista a Enric Mosteirín dera Escòla Garona de Vielha
1èr. Prèmi a Aitor Vivancos dera Escòla Sant Ròc de Bossòst

Categoria 4au e 5au de Primària:

Accèssit a Ainhoa Comballé Velasco dera Escòla Alejandro Casona de Les
Accèssit a Rubén Vivancos Huguet dera Escòla Sant Ròc de Bossòst
Finalista a Gerard de Castellarnau dera Escòla Garona de Vielha
1èr. Prèmi a Ainhoa Vivancos López dera Escòla Sant Ròc de Bossòst

Categoria 6au e 1èr. d'ESO:

Accèssit a Clara Aldea Aliu der Institut d'Aran
Accèssit a Till Gerdt Basullas der Instiut d'Aran
Finalista a Raúl Manero Díez dera Escòla Eth Rosèr d'Aubèrt
1èr. Prèmi a Noelia Fernández González dera Escòla Sant Ròc de Bossòst

Categoria 2au, 3au e 4au d'ESO:

Accèssit a Cristina Castet Moreno der Institut d'Aran
Finalista a Montserrat Estévez Aguirre der Institut d'Aran
1èr. Prèmi a Yago Constenla del Río der Institut d'Aran

Categoria Bachelierat:

Accèssit a Pau Perdices Cos der Institut d'Aran
Accèssit a Alidé Sans Mas der Institut d'Aran
Finalista a Beatriz Ariño Cabau der Institut d'Aran
1èr. Prèmi a Clara Estrada Enseñat der Institut d'Aran

hèsta

**Ua Hèsta d'Aran damb
fòrça animacion**

**Una Festa d'Aran amb
molta animació**

**Una Fiesta de Aran con
muchta animación**

Era Hèsta d'Aran s'a celebrat enguan damb tota sòrta d'eveniments. Es actes comencèren damb ua jornada de pòrtes dubèrtes Archiu Generau d'Aran, a on se projectèc eth film *Aquera joena de blanc*, rodat en Arròs en 1965. Era sedença deth Conselh, en Vielha, acuelhec ua jornada peth foment dera corresponsabilitat familiara, tanben fòrça participativa. Ath delà des animacions infantiles, eth Conselh Generau a trasladat entà Barcelona era exposicion *Aran, clavis regni. Era defensa d'un país*. Aquesta exposicion istorica sus era singularitat territoriala d'Aran e eth sòn caractèr estrategic coma encastre de termièra s'a podut visitar pendent eth mes de junh ena Sala Ciutat der Ajuntament.

**Eth Conselh Generau concedís era Medalha
d'Aur d'Aran a Mn. Jusèp Amiell**

**El Conselh Generau concedeix la Medalla d'Or
d'Aran a Mn. Jusèp Amiell**

**El Conselh Generau concede la Medalla de
Oro de Aran a Mn. Jusèp Amiell**

Eth sindic Francés Boya e er arquevèsque d'Urgelh e coprinçe d'Andorra, Joan – Enric Vives, an liurat era Medalha d'Aur d'Aran a Mn. Jusèp Amiell, pr'amor qu'era sua òbra e era sua trajectòria vitau an deishat ua peada notabla ena lengua e cultura, atau coma ena pròpria societat aranesa. Amiell ei coautor deth *Petit Missau* en aranés, publicat en 1978, e ei un membre fòrça actiu dera Fondacion Privada deth Musèu Etnologic dera Val d'Aran, atau coma se reflectís enes diuèrses investigacions publicades pera entitat.

Un des sòns darrèri trabalhs ei era arrevirada ar aranés deth *Nau Testament*, en tot hèr realitat eth desir longament demorat d'editar en aranés aguesta part fonamentau dera Bíblia. Era òbra se hig, per primèr còp, ad conjunt des milèrs d'arrevirades qu'existissen damb toti es permisi eclesiastics, e ei cridada a auer un papèr destacat enes celebracions liturgiques, er ensenhament dera religion ena escòla e, en generau, era normalizacion der aranés coma lengua d'art e cultura.

1,2
milions d'èuros

Casau acuelherà un centre d'innovacion tecnologica e empresariau

Casau acollirà un centre d'innovació tecnològica i empresarial

Casau acogerá un centro de innovación tecnológica y empresarial

Eth Conselh Generau d'Aran adequarà propèrament er antic otèl de Casau tà convertir-lo en un centre de transferéncia tecnologica e d'innovacion empresariau. Eth Govèrn aranés i prevé invertir 1,2 milions d'èuros, destinadi ara remodelacion dera bastissa e era sua transformacion en un centre foncionau, polyvalent e damb capacitat entà acuelher un vivèr d'empresas dedicades ara innovacion toristica e empresariau. Eth sindic Francés Boya a explicat qu'eth Govèrn aranés bastirà en Casau "un espaci de transmission deth coneishement, basat eneth supòrt as nau empenedors e es nòsti joeni". Era propòsta contemple era installacion de diuèrses aules entà desvolopar-i projèctes relacionadi damb era aplicacion des

naues tecnologies ena administracion e era empresa. Damb eth supòrt e er assessorament deth Centre Europeu d'Empreses i Innovació de Lleida (CEEI), er antic otèl devierà un centre europèu d'innovacion entà desvolopar idèes innovadores e dotar-les de recorsi entà transformar-les en empreses consistentes, qu'agen perspectives de viabilitat economica e poguen contribusir ara diversificacion dera economia aranesa e era creacion d'ocupacion.

Estudis universitaris

Eth Conselh prevé destinar aquest espaci ara promocion dera cultura e era lengua per miei dera elaboracion de continguts digitaus e audiovisuaus

en aranés. Atau madeish, s'impartiràn estudis universitaris de forma semipresenciau damb era concertacion dera Universitat de Lhèida e era Universitat Oberta de Catalunya. Eth sindic a declarat qu'eth centre de Casau "a de dar garantias entàs familhas araneses entà qu'es sòns joeni poguen accedir as estudis superiors, sense besonh de desplaçar-se dehòra dera Val". Respècte des òbres de construccion, se plantege era rehabilitacion globau dera bastissa de 1.000 m2, damb planta semisosterranèa, tres plantes e humarau, e ua capacitat entà 160 personas. Actuaument, er antic otèl se tròbe en desús, a excepcion deth locau social propietat dera Entitat Municipau Descentralizada.

Serrano partecipa en Conselh Territorialiu des Jòcs Olímpics de Barcelona

Serrano participa al Consell Territorial dels Jocs Olímpics de Barcelona

Serrano participa en el Consejo Territorial de los Juegos Olímpicos de Barcelona

Eth conselhèr de Torisme, Comèrc e Transpòrt deth Conselh Generau, Juan Antonio Serrano, a assistit ara constitucion deth Conselh Territorialiu dera candidatura Barcelona – Pirenèu 2022 en Ajuntament de Barcelona. Er acte, qu'a estat presidit per alcalde Jordi Hereu, a comptat damb era participacion de representants des conselhs comarcaus, es caplòcs de comarca, es municipis deth Pirenèu damb estacion d'esquí e es deputacions de Lleida, Girona e Tarragona. Eth Conselh Generau forme part tanben dera Comission de Seguiment Institucional, constituïda en abriu damb era participacion de Serrano.

Nauta participacion enes primèras jornades sus innovacion e intercambi comercial

Alta participació a les primeres jornades sobre innovació i intercanvi comercial

Alta participación en las primeras jornadas sobre innovación e intercambio comercial

Lèu 200 personas, provenentes d'Àustria, Aran e er enseu deth Pirenèu, s'an cita enes primèras jornades sus innovacion enes economies d'esquí e montanha, organizades peth Conselh Generau d'Aran e era Cramba de Comèrc d'Àustria en Barcelona. Pendent tres dies, s'an succedit mès de 30 ponències e entrevistes bilateraus entre empresaris d'andues destinacions.

Eth sindic Francés Boya, qu'inaugurèc aguest Austrian Workshop, a assegurat qu'aguest eveniment "ei ua oportunitat entà prebotjar projèctes comuns e intercambi coneshement entre es Alps e eth Pirenèu". Eth sindic a definit es jornades coma "un espaci de collaboracion interaupin entre païsi que vòlen desvolopar espacis economics ath pè des sues montanhes".

propòsta

Eth Govern aranés presente era propòsta de Conselh Economic e Sociau dera Val d'Aran

Eth Conselh Generau d'Aran a presentat era propòsta entà constituir eth Conselh Economic e Sociau dera Val d'Aran, que vò èster er organ de participacion entre es fòrças socials, economicas e institucionaus entà incidir enes politiquas publicas de desenvolupament economic e sociu. Eth conselhèr Juan Antonio Serrano a afirmat que "ei de besonh de dotarmos d'un organ de participacion

entara consulta, estudi, assessorament e coneishement d'Aran en àmbit dera economia e era empresa, perque mos cau un teishit empresarial e ua societat civil fòrts e tanben ua administracion publica mès dubèrta e agila".

Aguest Conselh, qu'aurà d'èster aprovat peth plen deth Conselh, s'a dat a conèisher en marc d'un acte qu'a agut lòc en Parador de Vielha e

a on a assistit un centenat de representants deth sector dera economia e era empresa dera Val d'Aran. En aguesta presentacion, i an participat eth sindic d'Aran, Francés Boya, eth conselhèr d'Economia e Finances dera Generalitat, Antoni Castells, eth vicesindic 1èr e conselhèr d'Administracion Publica e Finances, Rufino Martínez, e eth conselhèr Serrano.

Eth Conselh apòste per dinamizar eth comèrç de frontèra en Quate Lòcs

El Conselh aposta per dinamitzar el comerç de frontera a Quate Lòcs

El Conselh apuesta por dinamizar el comercio de frontera en Quate Lòcs

Eth Conselh Generau d'Aran apòste per dinamizar eth comèrç de termièra a compdar d'ua estratègia concertada damb es ajuntaments e es comercants de Quate Lòcs. Atau ac a anonciat eth sindic Francés Boya, en transcurs dera amassada deth Conselh de Terçon, celebrat en Bossòst. Eth sindic a instat a trabalhar en un projècte comun que "pogue revitalizar eth comèrç deth Baish Aran damb nau revulsius, coma eth que represente eth Parc de montanha deth Portilhon, e damb mieis coma era oficina mobila de torisme que vò aquerir eth Conselh entà hèr promocion en ciutats propères, coma Lourdes".

igualtat

Era Generalitat e eth Conselh arrefortissen era colaboracion tà protegir as consumidors
La Generalitat i el Conselh enforceixen la col·laboració per protegir els consumidors
La Generalitat y el Conselh refuerzan la colaboración para proteger a los consumidores

Eth conselhèr de Torisme, Comèrc e Transpòrt, Juan Antonio Serrano, s'a amassat damb eth director dera Agència Catalana deth Consum, Jordi Anguera, qu'a visitat eth Conselh Generau d'Aran, en Vielha. Serrano e Anguera s'an entrevistat entà arrefortir era relacion en matèria de consum en marc des transferències de competències, transferides pera Generalitat ath Conselh d'ençà der an 2005. Juan Antonio Serrano a hèt un balanç fòrça satisfasent dera activitat dera oficina de consum ath long des darrèri ans, e a compartit damb Anguera eth besonh de "apregondir era colaboracion entre eth Conselh e era Generalitat entà obtier mès recorsi, dinamizar era activitat economica en Aran, promòir eth consum e aufrir es esturments de supòrt ath conjunt des usatgèrs e consumidors aranesi".

Pera igualtat e era qualitat empresariau
Per la igualtat i la qualitat empresarial
Por la igualdad y la calidad empresarial

Eth conselhèr de Torisme, Comèrc e Transpòrt, Juan Antonio Serrano, a inaugurat era primèra jornada sus igualtat e qualitat empresariau, qu'a agut lòc aguesta setmana ena sedença deth Govèrn aranés. Eth Conselh Generau, en colaboracion damb era Federacion d'Ostalaria de Lhèida e eth Grèmi d'Ostalaria dera Val d'Aran, a organizat aguesta session formativa, adreçada ath sector empresariau deth torisme e dera ostalaria dera Val d'Aran entà ensenhar es bones practiques en Responsabilitat Sociu Empresariau. Eth Conselh Generau, per miei dera sua agent d'Igualtat, Yolanda Olmos, a volut apropar as empresaris es bones practiques que s'an desvolopat en territòri de Catalonha damb excellents resultats de profitament deth capitau uman e de rendabilitat.

'Bastiaran', era primèra hèira dera construccion
'Bastiaran', la primera fira de la construcció
'Bastiaran', la primera feria de la construcción

Bossòst a acuelhut en mai era primèra hèira dera construccion *Bastiaran 2010*, qu'an inaugurat eth sindic Francés Boya, er alcalde Paco R. Miranda e eth conselhèr Juan Antonio Serrano, acompanyadi der organizador, er empresari Javier Safont. Mès de 15 empreses relacionades damb eth món dera construccion s'an dat a conèisher ena aguesta hèira, celebrada ena sala polivalenta.

mielhora de camins

**Eth Conselh duplique era inversion entara
mielhora der hilat de camins**

**El Conselh duplica la inversió per a la millora
de la xarxa de camins**

**El Conselh duplica la inversión para la mejora
de la red de caminos**

Eth Conselh Generau d'Aran a abilitat ua partida extraordinària enes pressupòsti generaus que duplicarà era inversion publica destinada enquia ara as actuacions de mielhora en hilat de camins dera Val d'Aran. D'aguesta forma, eth Govèrn dedicarà, entre 2010 e 2011, un pressupòst de 200.000 èuros entà poder amiar a tèrme trabalhs de limpiesa, manteniment e adequacion des camins vesiaus o vies d'accès ath miei naturau o de connexion entre es pòbles. Enquia ara, er impòrt establít ère de 100.000 èuros.

Era maxima institucion aranesa a aprovat era mesura damb er objectiu de "fomentar eth trabalh e ajudar a recuperar era activitat economica locau, en tot hèr qu'es empreses adjudicatàries contracten persones qu'ara se tròben en ua situacion precària o de caumatge, produsida pes efectes dera crisi economica", segontes a explicat eth vicesindic 1èr e conselhèr d'Administracion Publica e Finances, Rufino Martínez.

Reforma des airaus recreatius

Damb aquesta madeisha finalitat, eth Govèrn aranés invertirà 65.000 èuros entà efectuar intervencions de reforma e rehabilitacion des dièrsi airaus recreatius, plaçadi enes paratges aranesi mès emblematics. Tanben s'an abilitat 40.000 èuros que se higen ara inversion "plan importanta" qu'eth Conselh dedique dejà ara proteccion e conservacion deth patrimòni artistic e culturau. Rufino Martínez a assegurat que "aguestes mesures extraordinàries permeten, ath delà, complir damb era politica deth Conselh Generau que consistís en aufrir es optimes condicions entara practica deth torisme actiu e culturau pendent es sasons desestacionalizadores".

Apròven era mèrca de garantia des productes aranesi

Aproven la marca de garantia dels productes aranesos

Aprueban la marca de garantía de los productos araneses

Eth Conselh Generau a dat lum vèrda ara mèrca de garantia des productes dera Val d'Aran, qu'ara fin, s'a acabat concedint dempús d'un long litigi iniciat en 1995. Eth Departament de Miei Ambient e Pagesia reemprenec, en 2008, eth procès d'obtencion dera

mèrca damb er objectiu de diferenciar, promocionar e comercializar ua sèria de productes agroalimentaris, definir e dar un major valor as productes produxidi o elaboradi en Aran, e amassar as productors deth territòri jos aguesta mèrca distintiva e diferenciadora. Era

naua mèrca servís entà "dar supòrt ara produccion agroalimentària", e permet "disposar dera propietat deth distintiu dera Val d'Aran sense qu'arrés de dehòra le pogue usurpar", segontes a explicat eth conselhèr Francés Bruna.

online

Era Val d'Aran mielhore era preséncia 'online' damb nauï portaus web

La Vall d'Aran millora la presència 'online' amb nous portals web

El Valle de Aran mejora su presencia 'online' con nuevos portales web

Eth sindic d'Aran, Francés Boya, e eth conselhèr de Torisme, Comèrc e Transpòrt, Juan Antonio Serrano, an presidit er acte de presentacion des nauï portaus web dera Val d'Aran, elaboradi era empresa Conzentra damb er impuls deth Conselh Generau d'Aran, Torisme Val d'Aran, eth Grèmi d'Ostalaria dera Val d'Aran e Turespaña. En totau, s'an invertit mès de 100.000 èuros entà mielhorar era preséncia

online dera destinacion, en tot adaptar-la as exigéncias actuaus deth mercat e en tot desvolopar un plan de marketing e comercializacion.

Mès de 60 personas relacionades damb eth sector toristic aranés s'an dat lòc ena sedença deth Conselh entà assistir ara presentacion des quate portaus: un de generic (www.visitvaldaran.com) e tres auti d'especifics entà cada producte des-

estacionalizador (www.senderismovaldaran.com, www.bttvaldaran.com, www.bienestarvaldaran.com). Era actuacion s'emmarque laguens deth convèni qu'eth Conselh mantien damb Turespaña entà internacionalizar e desestacionalizar eth torisme aranés. Ua des maximes prioritats ère dotar Aran de potents espacis en internet ara recerca de clients que poguen gaudir dera Val e es sòns servicis.

Presenten era naua web de cases de pagés
Presenten el nou web de cases de pagès
Presentan la nueva web de casas de payés

Era Associacion Professionau de Residències – Cases de Pagés dera Val d'Aran a presentat eth nau portau web www.aranrural.com, ua plana de lotjaments ruraus plaçadi ena Val. Er acte, qu'a agut lòc ena sedença deth Conselh, a comptat damb era assisténcia deth sindic d'Aran, Francés Boya, eth conselhèr de Torisme, Comèrc e Transpòrt, Juan Antonio Serrano, era presidenta dera associacion, Teresa Delupe, e eth president dera Federacion de Torisme Rurau des Tèrres de Lleida, Josep Lluís Farrero. Eth conselhèr Serrano a felicitat ara associacion pera idèa de "plaçar-se en mon" dera man deth nau portau web, elaborat pera empresa Oc Studio, que poderà èster enlaçat damb era plana de Torisme Val d'Aran. Francés Boya a defenut eth torisme rurau pr'amor des sòns "valors genuïns"; e a assegurat que "entad aguesta activitat economica, ei indispensable mantier er entorn suenhat e méter en valor eth patrimòni paisatgistic e artistic".

Exit d'afluència de toristes francesi
Èxit d'afluència de turistes francesos
Éxito de afluencia de turistas franceses

Aran a rebut un 15 % mès de toristes francesi pendent era sason d'iuèrn, segontes a assegurat eth conselhèr de Torisme, Comèrc e Transpòrt, Juan Antonio Serrano, que qualifiquèc era sason de "corrècta e positiva", auent en compde eth contèxt economic globau el context econòmic global. Eth balanç a estat satisfactòri, perque "era afluència de toristes s'a plaçat peth dessús dera mieja dera sason passada entre es vacances de Nadau e era Setmana Santa". Er increment de francesi se pòt atribusir, en bona part, ar esfòrc de promocion exteriora qu'a amiat entà dauant eth Conselh Generau en tot promocionar Aran en toti es aeropòrts, hèires e mieis de comunicacion francesi.

Eth Conselh impulse eth torisme de proximitat
El Conselh impulsa el turisme de proximitat
El Conselh impulsa el turismo de proximidad

Eth Departament de Torisme, Comèrc e Transpòrt deth Conselh Generau a metut en marcha ua estratègia d'apòsta peth torisme de proximitat, en tot promocionar era destinacion dera Val d'Aran enes airaus propèrs. Eth conselhèr Juan Antonio Serrano a explicat que "aguesta apòsta se complementa damb eth projècte entà plaçar Aran en mercat internacionau". Damb aguest propòsit, Torisme Val d'Aran a tornat a participar enguan en Salon Internacionau de Torisme de Catalonha damb un estand pròpri, a on dat a conèisher era ofèrta toristica de nhèu, senderisme, btt e torisme terapeutiç, mès tanben era des productes relacionadi damb eth ràfting, era equitacion e es espòrts d'aventura en generau, atau coma d'activitats complementàries, coma era gastronomia e es visites culturaus.

Promocion en Tolosa

Eth Conselh Generau d'Aran e Torisme Val d'Aran an participat en hèira toristica *Soirée de Lancement de Catalogne*, qu'a organizat Torisme de Catalunya en Tolosa pendent quatre dies entà dar a conèisher eth Principat en Occitània. Torisme Val d'Aran a presentat es productes toristics aranesi en Ostau d'Occitània de Tolosa de Languedòc. En aguest acte, s'a afruit ua degustacion de vin caud. Ath delà, Torisme a estat present damb un estand pròpri ena plaça Sant Jòrdi e en Jardin des Plantes entà balhar informacion ath gran public.

ALSA daurís ua oficina d'atencion ath public **ALSA obre una oficina d'atención al públic** **ALSA abre una oficina de atención al público**

Eth sindic d'Aran, Francés Boya, e eth conselhèr de Torisme, Comèrç e Transport, Juan Antonio Serrano, an inaugurat era naua oficina entara atencion ath client e era croma de bilhets dera empresa ALSA, prestadora deth servici de transport public. Eth nau burèu ei plaçat en Vielha (avenguda Alcalde Calbetó Barra, num. 5) e compde damb un aparelh d'emission automatica de bilhets. Er orari de dubertura dera oficina ei de 4.30 ores a 21.30 ores. Tanben se pòden aquerir es bilhets per internèt, ena adreça www.alsa.es.

Juan Antonio Serrano a declarat qu'aguesta naua oficina "ei reflèxe dera politica qu'en aguesti darrèri ans a desvolopat eth Conselh Generau e que mos a permetut d'ampliar es servicis languens dera Val, aufrir un servici nocturn tà garantir era seguretat des nòsti joeni pera net, connectar Aran damb Lleida e Barcelona damb servicis dirèctes, e tanben enlançats damb linhas der AVE / AVANT que faciliten era comunicaciòn damb d'auti lòcs mès aluenhats".

Exit rotund des nauï servicis de transport public **Èxit rotund dels nous serveis de transport públic** **Éxito rotundo de los nuevos servicios de transporte público**

Mès de 200.000 desplaçaments s'an comptabilizat ar an damb es nauï servicis de transport intern deth Conselh Generau d'Aran, implementadi d'ençà der an 2008, atau coma se despren des chiffres aportades peth Departament de Torisme, Comèrç e Transport deth Govern aranés e era companhia ALSA, prestadora deth servici. Aguestes donades se complementen damb es 30.000 personas qu'en 2009 an viatjat damb es busi damb origen o gessuda de Barcelona e Lhèida, que tanben an ampliat es prestacions. Eth conselhèr Juan Antonio Serrano s'a

mostrat fòrça satisfèt per aguestes chiffres, pr'amor que "confirman era consolidacion des nauï servicis de transport public qu'a metut en foncionament eth Conselh Generau enes darrèri tres ans, coma demòstre tanben er hèt qu'eth quilometratge d'aguesti busi s'age multiplicat per cinc". Entà Serrano, "açò vò díder que i auie un besonh de mièlhora dera mobilitat, tant laguens coma dehòra dera Val d'Aran, e que quan s'incrementen es servicis, s'incrementen tanben es sòns usatgèrs".

Viatges tà Barcelona e Lleida

Hè un an que foncionen es nauï servi-

cis entà Barcelona e Lleida damb ua mieja de 82 personas que, cada dia, entren o gessen dera Val. Segontes era estadistica, se produsissen mès de 300 desplaçaments diaders laguens dera Val, sense compdar es servicis de transport escolar. Ath cap der an, somen 110.000 en rotes internes, e 87.000 desplaçaments mès des escolans. Tanben s'a experimentat un increment considerable der usatge deth servici de transport nocturn, que foncione toti es dissabtes e vesilhaes de hèsta, damb 43 personas de mieja que se desplacen.

lengua

Ampli suport ath manifèst pera lengua Ampli suport al manifest per la llengua Amplio apoyo al manifiesto por la lengua

Un totau de trenta entitats, escòles e institucions araneses a signat eth manifèst pera lengua pròpria d'Aran damb er objectiu qu'es "representants deth Parlament de Catalonha sàpien escotar era demana des ciutadans e es ciutadanes d'Aran entà amiar entà dauant ua lei tan importanta entath futur dera lengua pròpria d'Aran", segontes assegure eth document, en referència ara lei que tramite era cramba catalana.

Aguest manifèst, avalat per totes es escòles e er Institut d'Estudis Segondaris, eth collectiu Lengua Viua, eth Conselh Generau d'Aran e d'alti estaments e organismes (*veir listat dejós*), reconeish era "occitanitat cultural e lingüística d'Aran", defen era unitat dera lengua occitana, e rebrembe qu'er aranés ei era varietat der occitan pròpria d'Aran e de Catalonha. "Era varianta der occitan qu'ei oficiau en Catalonha ei er aranés", atau coma precise.

Signants:

Escòles:

1. Escòla Estudi Alejandro Casona (Les)
2. Escòla Castèth Leon (Es Bòrdes)
3. Escòla Garona (Vielha)
4. Escòla Sant Martin (Gessa)
5. Escòla Loseron (Arties)
6. Escòla Sant Ròc (Bossòst)
7. Escòla Eth Rosèr (Aubèrt)
8. Escòla Ruda (Salardú)

9. Institut d'Aran

10. Associacion Esportiva Institut d'Aran
11. Associacion Esportiva Escòla Garona
12. Grop de Mèstres dera Val d'Aran
13. Centre de Recorsi Pedagogics
14. Aula de Formacion d'Adults
15. Equip d'Assessorament Psicopedagogic
16. Fondacion Privada deth Musèu Etnologic dera Val d'Aran

17. Collectiu Lengua Viua

Institut d'Estudis Aranesi:

18. Seccion de Lingüística
19. Seccion d'Istòria
20. Seccion d'Estudis Juridics

21. Conselh Assessor dera Lengua

22. Conselh Generau d'Aran

Ajuntaments:

23. Ajuntament de Les
24. Ajuntament de Bossòst
25. Ajuntament de Canejan

26. Archiu Generau d'Aran

Partits politics:

27. Unitat d'Aran
28. Partit Renovador d'Arties e Garòs
29. Partit Popular d'Aran

30. Joan Riu, deputat d'Aran ena Deputacion de Lhèida

art

Mès de 20 artistes aranesi expòsen en Sant Joan d'Arties
Més de 20 artistes aranesos exposen a Sant Joan d'Arties
Más de 20 artistas araneses exponen en Sant Joan d'Arties

Un totau de 26 artistes aranesi an exposat ua òbra ena prumèra mòstra collectiva prebotjada peth Conselh Generau d'Aran. Era exposicion sage de "contribusir ara creacion artistica, fomentar er art e era cultura, e promòir

e difóner era òbra des artistes deth país", segontes a explicat era cap de Cultura e Politica Lingüística, Maria Vergés, que s'a mostrat fòrça satisfèta pera respòsta ara convocatòria deth Departament entà participar en agues-

ta mòstra multidisciplinara, donques acuelh diuèrses modalitats e tecniques, coma era pintura, era fotografia, era artesanía, eth diboish, eth tapís, era ceramica o er audiovisuau.

Eth Departament de Cultura publike un libre de condes infantils

El Departament de Cultura publica un llibre de contes infantils

El Departamento de Cultura publica un libro de cuentos infantiles

Eth sindic d'Aran, Francés Boya, e era cap de Cultura e Politica Lingüística, Maria Vergés, an presentat un libre qu'amasse tres condes infantils dera màstra aranesa Cristina Enseñat damb ilustracions de Carme Tamarit. Era òbra ei eth cincau títol que passe a formar part dera Colleccion Pepita Caubet, que publike eth Conselh Generau d'Aran.

Era auca de Sant Jòrdi

Eth Conselh a publicat *Era auca de Sant Jòrdi*, damb ilustracions der artista aranes Igor Losada e tèxtes der Airau de Política Lingüística deth Conselh. Aguesta auca reflectís era istòria dera legenda, explicada en aranés. atau madeish, damb motiu dera diada de Sant Jòrdi, eth collectiu Lengua Viua, en collaboracion damb eth Conselh, a tornat a organitzar enguan ua lectura publica de tèxtes literaris en aranés, ena plaça dera maxima institucion.

reforma e restauracion

María José Brito presente eth sòn darrèr libre
María José Brito presenta el seu darrer llibre
María José Brito presenta su último libro

Eth Conselh Generau a acuelhut era presentacion deth darrèr libre escrit pera escrivana d'origina aranesa María José Brito. *Aromas de una ausencia* (Editoriau Milenio) compde es pensaments e reflexions d'ua mair dauant era mòrt deth sòn hilh. *Aromas...* arribe dempús der èxit arremassat arioan damb *Amarga Lluvia*. En aguesta darrèra òbra, Brito analise eth pas deth temps, es absències que se hèn presentès e descurbis qu'eth prumèr an non solatge. Sage, totun, d'anar un shinhau mès enlà dera transparéncia des sentiments entà apropar-se a reflexions plan pregonas e interpellantes.

Eth Conselh invertís 110.000 èuros ena glèisa de Canejan

El Conselh inverteix 110.000 euros a l'església de Canejan

El Conselh invierte 110.000 euros en la iglesia de Canejan

Eth sindic d'Aran, Francés Boya, e er arquevèsque d'Urgelh, Joan Enric Vives, an inaugurat era òbra de reforma e restauracion deth losat dera glèisa de Sant Sernilh de Canejan, qu'a amiat a tèrme eth Conselh Generau d'Aran damb ua inversion totau de 110.000 èuros. Eth sindic e

er arquevèsque an estat companhadi der alcalde de Canejan e conselher generau de Quate Lòcs, Carlos Lastera, e d'autres autoritats. Eth Govèrn a plaçat un enlumenatge que destaque er entramat deth losat, hèt damb husta de casse. Segontes era tecnica de Patrimòni, Elisa Ros, aguesta

ei era prumèra intervencion que se hè ena glèisa de Canejan entà resòlver es umitats qu'afectauen era paret nòrd, a on s'a efectuat un drenatge exterior, e descaperar, per prumèr còp, eth tet intèrn, en tot mostrar era sua estructura, pr'amor qu'ei "un des elements mès valurosos dera glèisa", deth sègle XIX.

damb eth còr aranés

Jusèp Maria Espanha, un gran reformista

Eth sindic Francés Boya a presidit er acte de presentacion dera biografia de Jusèp Maria Espanha escrita pera istoriadora lheidatana Antonieta Jarne Mòdol (*Josep Maria Espanya i Sirat. El somni federal*; Alfa Zeta edicions). Boya s'a referit a Espanha coma un "gran reformista e un referent entara vida publica e entàs aranesi comprometudi damb eth sòn país e era politica". Er illustre aranés, neishut en Vielha, siguec conselhèr de Governacion damb Lluís Companys e president dera Deputacion de Lleida, a principis deth sègle XX. Jarne a precisat qu'Espanha "a estat fòrça estimat pera Val d'Aran". Er ajuntament de Canejan lo declarèc, en vida, hilh adoptiu, e era Fondacion Privada deth Musèu Etnologic dera Val d'Aran li dedicuèc ua placa commemorativa, plaçada enes ans 90 ena seden-
der ajuntament de Vielha - Mijaran.

Sentit aumenatge a Melquíades Calzado Sentit homenatge a Melquíades Calzado Sentido homenaje a Melquíades Calzado

Eth sindic d'Aran, Francés Boya, a presidit era presentacion dera òbra *Miscellanèa en aumenatge a Melquíades Calzado de Castro*. Damb eth còr aranés, publicada per Institut d'Estudis Aranesi (IEA) e eth Conselh Generau d'Aran. Er acte a dat pè a un sentit reconeishement public a Calzado, aranés adoptiu e illustre d'Aran, qu'a dedicat bona part dera sua vida ara investigacion archivistica e istorica dera Val d'Aran. Gran coneishedor d'Aran, Calzado ei ua persona de referéncia ena istòria recenta deth país e qu'a arrenhut, damb eth temps, a recopilar ua grana quantitat de documents sus era Val qu'an dat lòc ar Archiu Calzado, qu'acuelh era bibliotèca municipau de Les.

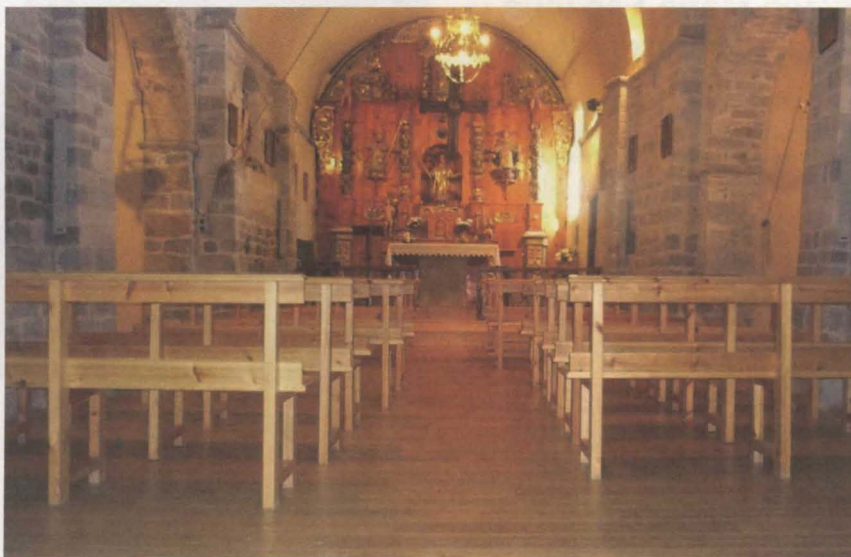
Era *miscellanèa*, coordinada per Pèir Còts, president dera Seccion d'Istòria der IEA, constituís un volum enciclopedic damb articles scientifics que reaucen era figura der istoriaire e d'auti trabalhs ineditis qu'apregondissen sus quauqui aspèctes dera Val d'Aran des deth punt d'enguarda artistic, istoric, eraldic, antropologic, sociologic, eca. Publicat intègrament en aranés, eth libre a compdat damb era participacion d'un trentenat d'autors e era collaboracion de Pagès Editors, er Institut d'Estudis Ilerdens, er Institut entath Desvolopament de Naut Pirenèu e Aran (IDAPA), era Fondacion Privada deth Musèu Etnologic dera Val d'Aran, Arenòsi S.L., e era Generalitat de Catalunya.

reforma

Eth Conselh renauís eth solèr dera glèisa de Bagergue **El Conselh reforma el sòl de l'església de Bagergue** **El Conselh reforma el suelo de la iglesia de Bagergue**

Eth Conselh Generau d'Aran e era Entitat Municipau Descentralizada de Bagergue an renauit eth solèr dera glèisa de Sant Fèlix de Bagergue damb un nau parquet de husta. Aguesta actuacion de recurbiment a permetut trèir es umitats e dignificar eth paviment deth temple romanic. Es òbres, amiades a tèrme pera empresa Servicis Ambientaus dera Val d'Aran (SAVA, S.L.), an suposat ua inversion de 12.800 èuros, des quaus eth Conselh a destinat 8.000 èuros entàs trabalhs e es 4.800 èuros restanti an estat aportadi pera EMD de Bagergue entara compra deth parquet.

'Era plaça deth diamant', en aranés **'Era plaça deth diamant', en aranès**

Eth sindic d'Aran, Francés Boya; eth director dera Institucion des Letres Catalanes, Oriol Izquierdo; e er editor Lluís Pagès; presentèren en març era novèlla *Era plaça deth Diamant* de Mercè Rodoreda, arrevirada ar aranés per Manuela Ané. Era novèlla, publicada per Pagès Editors, ei era tresau òbra d'un classic arrevirat ar aranés per miei deth supòrt dera Institucion des Letres Catalanes, dempús de *Solitud*, de Victor Català, e *Ací que repòse Nevares*, de Pere Calders.

Un talhèr de teatre entà promòir er aranés **Un taller de teatre per promoure l'aranés** **Un taller de teatro para promover el aranés**

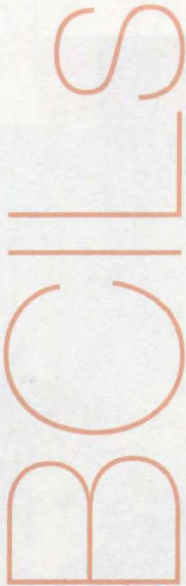
Eth Conselh Generau a organizat eth primèr talhèr de teatre en aranés entath foment e supòrt ara creacion culturau e era potenciacion der usatge social dera lengua pròpria d'Aran. Eth talhèr, adreçat entà majors de 18 ans, a balhat as alumnes es esturments entara representacion e er emplec de recorsi personaus dauant deth public, e servirà entà facilitar era practicia lingüistica e d'aprenedissatge dera lengua pròpria d'Aran.

Era cap de Cultura e Politica Lingüistica, Maria Vergés, a explicat qu'eth talhèr de teatre, que s'impartirà de forma gratuïta, ei "un exercici practic entà promòir er usatge social d'aranés"; que complemente es iniciatives que, en aguest sens, ja amien a tèrme eth collectiu Lengua Viva o eth Grop de Teatre Era Cabana. Totun, eth talhèr pòt hiscar ara gent a participar en activitats d'aguest tipe.

Eth Conselh d'Aran impulse era catalogacion de BCILs de mòles, ressècs e lauaders

El Conselh d'Aran impulsa la catalogació de BCILs de molins, serradores i safareigs

El Conselh d'Aran impulsa la catalogación de BCIL's de molinos, aserradores y lavaderos

Eth Conselh Generau d'Aran prebotge catalogar coma Béns Culturaus d'Interès Locaus (BCILs) diuèrsi ressècs, mòles, lauaders e mestièrs dera Val d'Aran entà pr'amor de protegir-les e promocionar-les coma elements de dinamizacion economica e toristica. Eth Conselh a acordat aprovar iniciaument era declaracion e era catalogacion coma BCIL des mòles d'Arties, Porcingles, Unha e Salardú; es ressècs de Les, Toran e Tredòs; es lauaders de Bausen, Bossòst, Canejan, Es Bòrdes e Vilamòs; e eth mestièr (lòc a on s'estacau eth bestiar) de Vilamòs.

Ath delà d'aguesti béns immòbles, eth Govèrn aranés, per miei deth sòn airau de Patrimòni, a impulsat era proteccion des mòles de Betren e Vilac e es lauaders d'Aubèrt e Arròs, era declaracion des quaus ei, en aguest cas, competència municipau.

Eth sindic Francés Boya a explicat qu'eth Conselh "vò balhar proteccion ar ensem d'edificacions de naut valor etnologic, arquitectonic e industriau, format pes mòles, ressècs, lauaders e mestièrs", en tot atier es mandats qu'en aguest sens a expressat era Comission d'Auviatge, qu'ei er organ consultiu deth Sindic enes ahèrs patrimoniaus. "Ei important conservar eth nòste patrimòni entà arténher un país de qualitat, perque se sabem avalorar eth nòste patrimòni, tanben mos saberàn avalorar es que mos visiten coma ua destinacion de referéncia eneth paisatge e era cultura", segontes Boya.

acòrd

Acòrd entre eth Conselh e era Generalitat entà reformar era Escòla d'Ostalaria de Les

Acord entre el Conselh i la Generalitat per reformar l'Escola d'Hosteleria de Les

Acuerdo entre el Conselh y la Generalitat para reformar la Escuela de Hostelería de Les

Eth Conselh Generau d'Aran e eth Departament d'Educacion dera Generalitat an artenhut un acòrd entà reformar es installacions qu'acuelhen era Escòla d'Ostalaria de Les. Atau ac a manifestat eth sindic Francés Boya, dempús dera amassada qu'a mantengut damb eth director generau d'Ensenhaments Professionaus, artistic e especialitats, Josep Francí, e er alcalde de Les, Emilio Medan. Er acòrd, que compde damb eth

supòrt der Ajuntament de Les, se concretarà per miei d'un convèni de colaboracion entre eth Govern aranés e eth Departament d'Educacion, que se harà cargue deth finançament dera òbra entà mielhorar es espacis e es servicis que prèste era Escòla. Era Generalitat descarte, ara fin, eth bastiment d'ua naua planta. Eth sindic, qu'a assegurat qu'es dependències se tròben en ua situacion "precària", a afirmat qu'eth Conselh e era Generalitat trabalhen

entà començar era reforma "abantes der inici deth pròplèu cors": "Entath Govern aranés, ei plan important mielhorar es condicions dera Escòla d'Ostalaria de Les entà garantir qu'eth centre seguisque estant ua referència", segontes Boya. Atau madeish, eth Departament de Trabalh cedirie ath Conselh era bastissa dera residència de Les, a on compartís espaci damb era Escòla, a cambi der inici dera rehabilitacion integrat deth centre per part d'Educacion.

recèpta electronica

Caminada a favor dera donacion de sang **Caminada a favor de la donació de sang** **Caminada a favor de la donación de sangre**

Era Associacion de Donants de Sang dera Val d'Aran a prebotjat ua caminada populara pes carrèrs de Vielha entà promòir e difóner era informacion sus era donacion de sang. Era caminada, organizada damb motiu deth Dia Mondiau deth Donant de Sang – Barcelona 2010, se complementèc damb ua jornada de donacion de sang, en Palai d'Espòrts. Aguestes activitats compden damb eth supòrt deth Conselh Generau d'Aran, entre d'auetes entitats.

Eth Serviç Aranés deth Benèster e era Salut implante era recèpta electronica

El Serviç Aranés deth Benèster e era Salut implanta la receta electrònica

El Serviç Aranés deth Benèster e era Salut implanta la receta electrónica

Eth Serviç Aranés deth Benèster e era Salut (SABS) a començat a implantar en Aran era recèpta electronica, segontes a anonciat era vicesindica 2au e conselheira de Sanitat e Servicis Sociaus, Noelia Costa. Er Airau Basic de Salut, format pes mètgges de familha, ei eth responsable de desvolopar eth procès d'implantacion deth nau sistèma que s'aplique progressivament enes

farmàcies dera Val. Era conselheira a soslinhat qu'aguest procès signifie "un esfòrç tecnologic plan important" entath SABS. D'aguesta forma, quan se recèpte un medicament, eth mètge o metgessa harà era recèpta per miei d'un programa informatic e balharà eth Plan de medicacion qu'includís era informacion de besonh entà seguir eth tractament deth pacient.

Aguestes donades, recuelhudes per miei dera targèta sanitària, permetèràn compartir era istòria clinica e connectar-les en hilat des servicis sanitaris de Catalunya. "Acò suposarà auançar en ua assistència mès immediata e mès comòda ena renovacion des recèptes e es tractaments cronicos o de longa durada entàs usatgèrs deth conjunt deth sistèma", atau coma a declarat Costa.

setmana deth cor

Era Setmana deth Còr arribe ara dusau edicion damb exit de participacion

La Setmana del Cor arriba a la segona edició amb èxit de participació

La Semana del Corazón llega a su segunda edición con éxito de participación

Era Setmana deth Còr a celebrat era dusau edicion damb fòrça exit de participacion e acceptacion populara, atau coma se despren dera aflluència de public enes nombroses activitats programades per equip d'Atencion Primària der Airau Basic de Salut, Aran Salut e eth Serviç Aranés dera Salut, damb era colaboracion e eth supòrt deth Conselh Generau d'Aran.

Aguesta Setmana a agut lòc deth 24 ath 29 de mai damb mès de vint activitats relacionades damb era prevencion cardiovasculara. Damb eth sotstítol *Previer ei era tua responsabilitat*, er eveniment a sajat de sensibilizar ara poblacion aranesa e generar ua cultura de prevencion des principaus risqui en tot promòir ua alimentacion saludabla, era practica der exercici fisic, er abandonament deth tabac e eth contròtle deth pes, era pression e es chifres de colesterol e sucre, entre d'auti. Pendent era Setmana, ua carpa plaçada dauant der Espitau Val d'Aran a estat eth punt d'informacion sus es malauties cardiovascularas e factors de risqui associats; s'an impartit classes de iòga, taichí e pilats en diuersi centres dera Val; e s'an aufrít talhèrs de monotorizacion de TA en domicili e caminades ena modalitat de marcha nordica. Era sedença deth Conselh Generau a acuelhut era inauguracion, a cargue dera conselheira de Sanitat e Servicis Sociaus, Noelia Costa, e diuerses charles e conferéncias.

gent grana

Aumenatge pes cent ans Homenatge pels cent anys Homenaje per los cien años

Eth sindic d'Aran, Francés Boya, e era vicesindica 2au e conselheira de Sanitat e Servicis Sociaus, Noelia Costa, an autrejat a Florencio Saforcada Carità era medalha centenària dera Generalitat de Catalunya e ua placa d'aumenatge deth Conselh Generau d'Aran damb motiu des cent ans qu'aguest vesin de Vielha a hèt recentament.

Es jubilats visiten es naues dependències dera residència Els jubilats visiten les noves dependències de la residència Los jubilados visitan las nuevas dependen- cias de la residencia

Membres deth Casau de Jubilats de Vielha an visitat es naues installacions dera residència geriàtrica Sant Antòni, inaugurada eth passat 19 de març peth president dera Generalitat, José Montilla, e eth sindic d'Aran, Francés Boya. Aguesta reforma l'a amiada a tèrme eth Conselh Generau d'Aran, damb ua inversion de 2,2 milions d'euros, en tot aumentar era capacitat deth centre damb 24 places mès. Era vicesindica 2au e conselheira de Sanitat e Servicis Sociaus, Noelia Costa, a acompanhat as jubilats en aguesta visita.

Trenta persones s'amassen entà premanir eth Congrès dera Gent Grana Trenta persones es reuneixen per preparar el Congrès de la Gent Gran Trenta personas se reúnen para preparar el Congreso de la Gente Mayor

Trenta persones s'an amassat en ua session de trabalh entà premanir eth Congrès dera Gent Grana de Catalunya, qu'aurà lòc ena tardor. Era vicesindica 2au e conselheira de Sanitat e Servicis Sociaus, Noelia Costa, a dat era benvenguda as participants dera session, qu'a agut lòc aguesta setmana ena sedença deth Conselh Generau, en Vielha. Noelia Costa a informat que "era amassada a estat tot un èxit de participacion, causa que mos a animat a qu'Aran participe activament en Conselh dera Gent Grana de Catalunya". Aguest organ consultiu de participacion deth persones granes ei format per setanta persones, que representen eth territòri segontes era distribucion comarcau, ath delà de d'alti membres e entitats. Era conselheira a significat "era activitat qu'en Aran amien a tèrme associacions coma era dera gent grana de Bossòst o eth Casau de Jubilats de Vielha". Aguest hèt demòstre, segontes Costa, que "era Val compde damb persones granes plan actives e interessades en possar era sua participacion publica, promòir era sua autonomia e aportar era sua experiència ath conjunt dera societat".

oficina d'atencion ath ciutadan

Eth Conselh cree ua Oficina d'Atencion ath Ciutadan El Conselh crea una Oficina d'Atenció al Ciutadà El Conselh crea una Oficina de Atención al Ciudadano

Eth Conselh Generau d'Aran a daurit ua naua Oficina d'Atencion ath Ciutadan, qu'an inaugurat eth sindic d'Aran, Francés Boya, e era vicesindica 2au e conselheira de Sanitat e Servicis Sociaus, Noelia Costa. Eth nau burèu, plaçat en Vielha (avenguda Garona, num. 27), acuelh es servicis d'Atencion Primària des Servicis Sociaus, eth Servic d'Atencion e Informacion ara Hemna (SIAH) e es servicis de Coesion Sociau e Igualtat. Tanben s'i place, de forma independenta, era Oficina de Joenessa e era Borsa Joena d'Abitatge. Eth nau telefon dera Oficina ei eth 973 64 25 60.

Era naua oficina, de 140 m2, amplie es dimensions e es prestacions der Espaci entath Ciutadan en Aran, plaçat enquia ara enes baishi deth Palai de Gèu, es installacions deth quau èren fòrça reducidas. Cada airau compde damb eth sòn espaci pròpri. Atau, dus espacis adequadi as persones discapacitades acuelhen era Atencion Primària, un espaci pròpri ei entath SIAH, un autet tar airau d'Igualtat, un tara Oficina de Joenessa e un espaci centrau entàs agents agents d'acuelhuda. En totau, i trabalhen 11 persones. Francés Boya s'a mostrat plan satis-

fèt de daurit aguesta naua oficina, a on s'i an invertit 44.000 èuros entara adequacion, pr'amor que "mielhore substanciaument es condicions entà prestar es servicis d'atencion as persones e balhe ua naua dimension ara atencion integrat deth ciutadan". Damb aguesta actuacion, "eth Govèrn aranés demòstre era sua fèrma volentat de desvolopar mès politiques sociaus e complís damb eth compromís de crear ua oficina d'atencion ath ciutadan, aquerit en programa de govèrn 2007 - 2011", segontes a assegurat Noelia Costa.

vitaldent-aran

Nèish er equip ciclista de Vitaldent - Aran

Neix l'equip ciclista de Vitaldent - Aran

Nace el equipo ciclista de Vitaldent - Aran

Eth grop esportiu Vitaldent – Aran a creat un equip ciclista format per esportistes de diuèrses categories (capdèths, junior, màster, popular, gojates, equip d'elit e sub 23 *amateur*). Aquesta iniciativa, que recep eth supòrt deth Conselh Generau d'Aran e d'autes entitats, nèish damb era voluntat de deféner un concèpte diferent dera formacion en espòrt, en tot promòir era disciplina esportiva dera basa ara competicion d'elit e en tot aufrir naues oportunitats entàs joeni. Er equip d'elit e sub 23 son es princi-

paus representants deth grop e an participat en competicions der Estat, coma es torns de Cartagèna, Castelhon, Maestrat, Tarragona, Avila e era màger part des competicions deth circuit catalan. Atau madeish, er equip ciclista participarà en pròves seleccionades de Portugal e França, a on es corredors poderàn aquerir experiéncia internacionau.

Vocacion de futur

Eth sòn responsable e impulsor, Manu Caseny, a explicat qu'er objectiu deth

grop esportiu Vitaldent – Aran "ei deféner er autentic esperit des valors de sacrifici, esfòrc e jòc net". Era seccion d'esquí de hons acabèc era sason damb fòrça èxits en resultats e objectius comprometudi tant a nivèu estatu coma internacionau.

Eth grop esportiu Vitaldent – Aran, eth convèni deth quau se signèc eth pasat mes de gèr, "aspire a consolidar-se coma un projècte de formacion, damb vocacion de futur, en tot representar Aran e dar supòrt ara nòsta joenessa", segontes Caseny.

Aran, en Imalàia
Aran, a l'Himàlaia
Aran, en el Himalaya

Era aupinista basca Edurne Pasaban e eth sòn equip pugèren eth tuc d'Annapurna, que se tròbe en Nepal a 8.091 mètres de nautada, damb un drapèr dera Val d'Aran. Damb eth projècte *Desafío 14 x 8.000*, era montanhista s'a convertit ena prumèra espanhòla dera istòria, e era dusau deth món, en completar era ascension as catorze tucs mèts nauti deth món.

La 'Pirenaica' arranque enguan dera Val d'Aran
La 'Pirenaica' arrenca enguany de la Vall d'Aran
La 'Pirenaica' arranca este año del Valle de Aran

Era corsa ciclotorista *Pirenaica* partís dera Val d'Aran ena edicion de 2010, en un recorrut de 650 quilomètres que finalize ena localitat d'Urzaiki, en Navarra. Aguesta marcha, que recep eth supòrt deth Conselh Generau e Torisme Val d'Aran, ei ua ruta ciclotorista non competitiva que trauesse eth Pirenèu en sies etapas. Torisme Val d'Aran s'a volut híger enguan ad aguesta iniciativa, qu'aurà lòc en ostiu, perque "ei ua forma interessanta d'incentivar era practica deth ciclotorisme coma activitat de foment deth torisme de montanha", segontes a declarat eth conselhèr Juan Antonio Serrano.

imalàia
Himàlaia
Himalaya

balet sus gèu

Eth sindic recep ar equip de balet sus gèu d'Aran **El síndic rep l'equip de ballet sobre gel d'Aran** **El síndico recibe al equipo de ballet sobre hielo de Aran**

Eth sindic d'Aran, Francés Boya, a rebut ar Equip de Balet sus Gèu e as patinadors deth Club d'Espòrts de Gèu dera Val d'Aran, representadi per quinze esportistes e era responsabla deth grop, Núria Perramon. Er acte a agut lòc aguesta setmana ena sedença deth Conselh Generau d'Aran.

Eth Govern aranés a volut reconéisher es èxits arthenhudi per equip, en proclamarse sotschampion mondiau, e a liurat a cada membre un diplòma peth sòn "prètzhet a favor d'ua vida saludabla e comprometuda damb es valors der esfòrc e era solidaritat". Francés Boya a assegurat qu'eth Club "ei un exemple de dedicacion integráu as valors de creishement personau, que s'a vist recompensat damb aguest nau succès". Per aguest motiu, a encoratjat as sòns integrants a "contunhar damb eth madeish esfòrc e era madeisha illusion demostrada enquiath moment".

Eth Govern aranés balhe supòrt as clubs de fotbòl **El Govern aranés dona suport als clubs de futbol** **El Gobierno aranés da su apoyo a los clubs de fútbol**

Eth sindic d'Aran, Francés Boya, a signat un convèni de colaboracion damb eth responsable deth Club de Fotbòl de Vielha, José Maria Solé; eth dera Union Esportiva de Bossòst, Miguel Almansa; e eth dera Associacion Fotbòl de Les, Carlos Rodés.

Tanben i a prenut part eth responsable tecnic d'Espòrts deth Conselh Generau d'Aran, Robert Costa. Er objècte der acòrd ei definir eth tipe de colaboracion deth Conselh entath supòrt des clubs de fotbòl ena Val d'Aran. D'aguesta forma, eth Govern aranés aportarà finançament entàs activitats qu'amien a tèrme cadun des clubs e les balharà supòrt politic e institucional en marc dera politica d'ajut, potenciacion, promocion e supòrt ar espòrt en Aran.

guida d'ostiu

Eth Govèrn aranés publike ua guida d'ostiu entàs joeni **El Govern aranès publica una guia d'estiu per als joves** **El Gobierno aranés publica una guía de verano para los jóvenes**

Eth Departament de Sanitat e Servicis Sociaus deth Conselh Generau d'Aran a publicat ua guida d'activitats d'ostiu entàs joeni e joenes, que se pòt trobar en quinsevolh institucion publica o, per internèt, en portau web deth Govèrn aranés (www.aran.org). Era Oficina de

Joenessa a metut ara disposicion aguesta guida que recuelh es activitats relacionades damb eth temps de léser, er espòrt e era formacion. Era publicacion aufrís ua descripcion brèu de cada activitat.

Era conselheira Noelia Costa a explicat que "era guida, plan senzilha, ei

un esturment practic entà informar as joeni de ce qué pòden hèr en ostiu en Aran, atau coma entà ajudar a dinamizar-les damb activitats de profit entath sòn creishement personau".

Podetz descargar-vos era guida en http://www.conselharan.org/images/pdfs/Guida_joen_ostiu%202010.pdf.

Reparen era barana dera antiga incineradora Reparen la barana de l'antiga incineradora Reparan la valla de la antiga inineradora

Eth Conselh Generau d'Aran, per miei dera empresa Servicis Ambientaus dera Val d'Aran (SAVA, S.L.), a començat a reparar era barana qu'entore era antiga planta incineradora, plaçada ena boca nòrd deth tunèl de Vielha. Era actuacion de reposicion supòse ua despena de lèu 3.000 èuros. Cau rebrembar qu'eth Conselh a projectat convertir era antiga incineradora en ua planta de transferéncia de residus entà mielhorar era eficiéncia deth servici de recuelhuda de lordères ena Val d'Aran.

Refortir era seguretat en Pradet
SAVA tanben a plaçat baranes de proteccion ena via d'accès entath nuclèu deth Pradet, en tèrme municipau de Canejan. Es baranes de seguretat, hètes damb husta e acèr, ocupen dus trams de 15 mètres ath long de dues corbes e un tresau tram de 50 mètres en un aute punt dangerós. En totau, s'an invertit 11.000 èuros.

Eth Conselh d'Aran assomís era gestion des espacis naturaus protegits

El Conselh d'Aran assumeix la gestió dels espais naturals protegits

El Conselh d'Aran asume la gestión de los espacios naturales protegidos

Eth Conselh Generau d'Aran e era Generalitat de Catalunya an dat un pas més en apregondiment der autogovern aranés. Eth sindic d'Aran, Francés Boya, eth conselhèr de Miei Ambient e Abitatge dera Generalitat, Francesc Baltasar, e era directora generau de Miei Naturau, Núria Buenaventura, an signat un protocòl peth quau eth Conselh assomís dera Generalitat era gestion des espacis naturaus protegits, coma er Hilat Natura 2000 e eth Plan

d'Espacis d'Interès Naturau (PEIN), plaçats en Aran. En acte, i a assistit tanben eth conselhèr de Miei Ambient e Pagesia deth Conselh, Francés Bruna. Eth Govern aranés se harà cargue d'aguesta competéncia, enquia ara gestionada pera Generalitat, a trauèrs d'ua transferéncia annau de 150.000 èuros. Eth Conselh contractarà a un tecnic entara gestion des espacis naturaus protegits damb er objectiu de poder hèr ua gestion eficaça e propèra der

Hilat Natura 2000 e deth PEIN. Er aqueriment dera competéncia implique eth desenvolopament de politiques de conservacion, proteccion, restauracion e mielhora deth patrimoni naturau, atau coma d'ordenacion des usatges publics e de difusion des valors ambientaus. Tanben se contemplan mesures de manteniment des abitats d'espècies e era adquisicion deth materiau de besonh entara realizacion des gestions previstes.

espacis naturaus protegits

Eth Govèrn cerque collaboracions ena sua apòsta pes energies renauibles
El Govern busca col·laboracions en la seva aposta per les energies renovables
El Gobierno busca colaboraciones en su apuesta por las energías renovables

Eth Conselh Generau d'Aran a presentat eth sòn projècte de biomassa as ajuntaments dera Val d'Aran entà pr'amor d'implicar-les ena sua apòsta pes energies renauibles. Aguesta propòsta a per objectiu rebaishar eth consum energetic. Eth sindic d'Aran, Francés Boya, a manifestat que "eth Govèrn aranés ei en disposicion de dar supòrt as ajuntaments enes sòns projèctes de biomassa, en tot optimitzar es trabalhs qu'amie a tèrme eth Conselh entà extrèir matèria deth bòsc e iniciar un projècte pilòt". Segontes Boya, era propòsta, prebotjada peth Departament de Miei Ambient e Pagesia, "ei ua oportunitat entà estauviar energia e passar un nau modèl energetic mès eficient e respectuós damb eth miei ambient".

Eth Conselh aufrís ua exhibicion de cans pastors
El Conselh ofereix una exhibició de gossos pastors
El Conselh ofrece una exhibición de perros pastores

Eth Conselh Generau d'Aran a aufrít enguan ua exhibicion de cans pastors damb dus ramats de oelhes ena hèira ramadèra de Les. Eth Departament de Miei Ambient e Pagesia a organizat aguesta exhibicion entà amenizar eth 4au concurs morfologic dera raça ovina aranesa, que premanís, coma cada an, era Associacion de Criadors d'Ovin de Raça Aranesa (ACORA) damb era collaboracion der Ajuntament de Les e eth Conselh Generau.

Ena exposicion d'enguan, i an participat 13 granges araneses, qu'an mostrat un totau de 97 exemplars. Eth sindic d'Aran, Francés Boya; er alcalde de Les, Emilio Medan; e eth conselhèr de Miei Ambient e Pagesia, Francés Bruna; an liurat es principaus prèmis.

energias
renauibiles

Exposicion sus es parpalhòles deth món
Exposició sobre les papallones del món
Exposición sobre las mariposas del mundo

Eth Departament de Miei Ambient e Pagesia deth Conselh Generau d'Aran a organizat ua exposicion nomenada *Esclat de colors* sus es diuèrses parpalhòles deth mon. Aguesta exposicion, qu'auèc lòc ena Bibliotèca Generau de Vielha, a mostrat un totau de 27 panèus e 13 quadres damb parpalhòles dissecades de diuèrsi lòcs deth mon.

limpiesa

Eth Govèrn prebotge mielhores en arriu Garona **El Govern impulsa millores al riu Garona** **El Gobierno impulsa mejoras en el río Garona**

Eth Conselh Generau d'Aran a prebotjat era mielhora der arriu Garona ath sòn pas per Bossòst, en ua actuacion amiada a tèrme pera Agència Catalana dera Aigua (ACA). Es òbres son executades pera empresa publica deth Conselh, Servicis Ambientaus dera Val d'Aran (SAVA, S.L.), que desvolope es trabalhs de neteja dera vegetacion e retirada de materiau qu'obstrusís eth pas dera aigua. Concrètamant, s'a actuat enes marges deth passeg deth Grauèr e en tram deth Pònt deth Lop enquia era vila de Bossòst.

Eth conselhèr generau José Antonio Bruna a declarat que "aguesta intervencion forme part d'un seguit d'accions qu'eth Conselh a possat en ensej dera Val d'Aran". Era inversion totau ascendís a 80.000 èuros entà mielhores que s'amien a tèrme enguan en Bossòst, eth barranc deth Portilhon, tanben en Bossòst, e es barrancs de Corilha (Gessa), Unhòla (Bagergue) e Valarties (Arties).

Eth Conselh desvolope un plan de limpiesa des camins forestaus dera Val d'Aran

El Conselh desenvolupa un pla de neteja dels camins forestals de la Val d'Aran

El Conselh desarrolla un plan de limpieza de los caminos forestales de Val d'Aran

Eth Conselh Generau d'Aran, per miei dera empresa Servicis Ambientaus dera Val d'Aran (SAVA, S.L.), a començat a desvolopar un plan de limpiesa de camins forestaus dempús deth desgèu e es afectacions produsides ath long der iuèrn passat ena montanha. Aguesta intervencion afècte a un totau de 18 pistes dera Val e ei avalorada en 35.000 èuros.

Eth conselhèr de Miei Ambient e Pagesia, Francés Bruna, a explicat que "eth Conselh s'a auançat entà

limpiar es pistes forestaus, pr'amor d'afrontar damb garantias era sason d'ostiu e facilitar er accés des personas as paratges mès concorregudi quan hè bon temps".

Eth Govèrn aranés a començat a hèr eth repàs des camins damb retroexcavadora entara canalizacion der aigua e era extraccion de materiau acumulat coma arrames e pèires. Es operaris trabalhen entà retirar petiti esbauissi produsidi pera nhèu, eth desgèu o es ventades. Er objectiu

d'aguesti trabalhs ei "daurir ath trànsit era màger part des pistes de cara ar ostiu", segontes Bruna.

Es camins forestaus que se mielhoran son es d'Arròs - Hònt deth Sofre, Varradòs, Sant Joan d'Arròs e Vila, Uishèra, Margalida, Sauvaga, Artiga de Lin, Varicauva - Ròca de Sèrra - Artiga de Lin - Piusa, Santet de Gausac, Casau - Pomaròla, Betren (Tuca e Sarraèra), Escunhau, Salient, Valarties, Aiguamòg, Liat e Mont (Varradòs).

viuendes

Activen un registre de sollicitants d'abitatges Activen un registre de sol·licitants d'habitatges Activan un registro de solicitantes de viviendas

Eth Departament de Mieï Ambient e Abitatge a cedit ath Conselh Generau d'Aran eth programa informatic deth registre de sollicitants d'abitatges damb proteccion oficiau, segontes eth convèni signat entre andues institucions. Toti es ciutadans que volguen

aquerir o logar un pis protegit auràn d'inscriuer-se en aguest registre, gestionat pera empresa publica Adigsa.

Visita tàs viuendes publiques
D'un aute costat, eth sindic d'Aran, Francés Boya, e eth conselhèr de

Miei Ambient e Abitatge, Francesc Baltasar, an visitat era promocion de 14 viuendes publiques de loguèr damb opcion a compra, actuaument en ofèrta, qu'an estat prebotjades pera Generalitat en Eth Solan de Vielha.

simulacre

Cent persones participen en un simulacre d'accident Cien personas participan en un simulacre de accidente

Mès de 100 persones an participat en primèr simulacre d'un accident damb multiples víctimes, organizat peth Conselh Generau d'Aran. I an intervingut membres de Pompièrs – Emergències d'Aran, Baqueira – Beret, Servicì Aranés deth Benèster e era Salut e Aran Salut, SEM 061 e SAMU 31, Mossos d'Esquadra, Jutjat de Vielha e Direccion Generau de Proteccion Civiù dera Generalitat.

En transcurs der exercici, s'an mobilizat sies ambulàncies, dus elicoptèrs, dus Punts Medicaus Auançats e camions des Pompièrs. Eth sindic d'Aran, Francés Boya, qu'a arregaït era colaboracion de toti es participants, s'a mostrat satisfèt dera simulacion der accident, perque "a servit entà coordinar mielhor es servicis d'emergències, hèr front a ua situacion possibla en Aran e formar as professionaus dauant es situacions de risc."

Plan d'emergències d'Aran

Eth sindic a anonciat qu'era experiència deth simulacre a de servir entà començar a elaborar un Plan d'emergències dera Val d'Aran, que mielhore eth servici as ciutadans en situacions de risc e afrontar damb èxit ua urgència. Aquest Plan a coma objectiu "arrefortir era coordinacion entre es diuèrsi còssi d'emergències e establir es protocòls que cau activar en cada servici dauant es diuèrsi grads de risc que se poguen produir en Aran".

Lum vèrda ath nau ens de pompièrs e emergències Llum verda al nou ens de 'pompièrs' i emergències Luz verde al nuevo ente de 'pompièrs' y emergencias

Eth Plen deth Conselh Generau d'Aran a aprovat, de forma definitiva, eth projècte d'estatuts entara creacion deth nau ens de gesion de Pompièrs e Emergències. Er acòrd a comptat damb eth vòt favorable des grops d'Unitat d'Aran e PRAG e era abstençion de CDA. Aquesti estatuts permetràn méter en marcha era entitat

publica qu'amassarà toti es servicis d'emergències (pompièrs, transpòrt sanitari e rescat) e eth personau dispèrs entre es pompièrs deth Conselh, es pompièrs volentaris e Transpòrt d'Emergències dera Val d'Aran (TESVA). Eth sindic d'Aran, Francés Boya, a assegurat qu'eth nau organisme d'emergències "mantierà er estatus des pompièrs

volentaris, que desvoloparàn era sua activitat damb més garanties e jos un nau modèl". Eth sindic a afirmat qu'era iniciativa deth Conselh entà poscar ua entitat "singulara e especifica", similara as qu'existissen en païsi coma Règne Unit, respon ara volentat de "apregondir era capacitat d'autonomia ath servici d'ua gestion integrau més eficaça".

mielhora

Eth Conselh comence a melhorar es carretères d'accès as pòbles

El Conselh comença a millorar les carreteres d'accés als pobles

El Conselh empieza a mejorar las carreteras de acceso a los pueblos

Eth Conselh Generau d'Aran, per miei dera empresa Valoriza Conservación de Infraestructuras, a començat era mielhora des carretères d'accès as pòbles de Bagergue, Montcorbau, Benós, Bausen e Aubèrt – Vila. Era actuacion s'ampliarà a un totau de 15 pòbles pendent es ans 2010 e 2011.

Era inversion globau dera intervencion ascendís a 2,8 milions d'euros.

D'aguesta forma, eth Conselh condicionarà era màger part des carretères de titularitat municipau d'accès entàs nuclèus de poblacion enes municipis de Bausen, Canejan, Es Bòrdes, Vilamòs, Arres, Vielha – Mijaran e Naut

Aran. Es òbres consistissen en condicionament e mielhora des carretères, enes trams de Canejan, Bausen, Benós e Begós, Arró, Vilamòs – Arres, Arres de Sus, Arres de Jos, Arròs, Vila – Arròs, Betlan, Mont, Casau, e, es dejà començadi de Bagergue, Aubèrt – Vila e Montcorbau.

Eth sindic d'Aran, Francés Boya, a avalorat er hèt de començar aquestes òbres, pr'amor que fòrça d'aquestes carretères "presenten un estat deteriorat e dangerós, qu'afècte ara seguretat des persones". Per aquest motiu, eth Conselh, en convèni damb eth Departament de Política Territorial e

Òbres Publiques dera Generalitat, s'a emplaçat a intervenir entà "resòlver era amplada limitada des nòstes carretères e garantir es optimes condicions d'accès en tot arrefortir era seguretat e minimizar es possibles impactes mieiambientaus".

Francés Boya a rebrembat, ath delà, qu'aguest plan de mielhora ei "fòrça ambiciós e excepcional, en un contexte d'ajustament dera inversion publica", e a destacat qu'eth pressupòst destinat "multiplique de forma considerabla eth dedicat enquia ara, en tot passar de 500.000 èuros annaus as 1,4 milions previsti a compdar d'ara".

Millhora

Era Generalitat abòrde era mielhora dera C-28

La Generalitat aborda la millora de la C-28

La Generalitat aborda la mejora de la C-28

Era Generalitat a començat a abordar era mielhora dera carretèra C-28. Era actuacion afècte ath tram de Salardú enquia Baquèira, fòrça deteriorat enes darrèr ans. Aguesta intervencion, amiada a tèrme peth Departament de Política Territorial e Òbres Publiques, compde damb un pressupòst de 4 milions d'èuros. Aguest a estat un des ahèrs tractadi en darrèr Conselh de Terçon de Pujòlo, amassat en Salardú.

Eth Conselh Generau d'Aran seguirà enguan damb es trabalhs de regeneracion de peisheus en pòble de Salardú, a on s'auràn mielhorat sèt ectarèes. Entre 2007 e 2010, s'a actuat en Bagargue – Moredó e Gessa – Unha. En Tredòs, eth Govèrn aranés ven de realitzar trabalhs de desbroçament en ua superfícia totau de quate ectarèes.

Tanben ei previst que se hèsquen, a compdar d'enguan, actuacions de reforma des parets e mielhores generaues enes arrius deth Barranc de Corilha e ena Ribèra der Unhòla, atau coma a assegurat eth conselher Francés Bruna. Atau madeish, eth Conselh projècte bastir un Parc de BTT en Beret en collaboracion damb Baquèira – Beret e er Ajuntament de Naut Aran entà dinamizar eth torisme pendent era sason d'ostiu.

Foment adjudique per 15 milions d'èuros òbres de conservacion ena N-230

Foment adjudica per 15 milions d'euros obres de conservació a la N-230

Fomento adjudica por 15 millones de euros obras de conservación en la N-230

Eth Ministèri de Foment a adjudicat ara empresa Valoriza Conservación de Infraestructuras, S.A. eth contracte entara execucion de diuèrses operacions de conservacion e explotacion enes carretères N – 230 e N – 141 ath sòn pas pera Val d'Aran. Eth pressupòst dera adjudicacion ascendís a 15 milions d'èuros e era longada totau equivalenta des trams ei de mès de 78 quilomètres.

Son objècte des actuacions de conservacion era carretèra N – 141 deth Portilhon (Bossòst) e era carretèra N – 230, en tram que va dera boca nòrd deth tunèl enquia era termièra francesa. Atau madeish, tanben s'includissen mielhores en tram deth tunèl de Vielha e toti es trams residuaus utilizadi coma camins, vies de servici e uns auti viaus de titularitat estatau.

Mielhora deth tram Vielha – tunèl

Eth sindic d'Aran, Francés Boya, qu'a avalorat es actuacions "en marc des trabalhs de manteniment e conservacion", a confidat en que "Foment pogue començar, pendent aguest an 2010, era mielhora integrau deth tram dera N – 230 entre eth tunèl e Vielha, fòrça deteriorat e dangerós, damb er objectiu de garantir era seguretat des usatgèrs." En aguesti moments, sonque manque resòlver es expedients mieiambientaus tà trèir es òbres a licitacion.

altipòrt

Eth Conselh vò plaçar un altipòrt en Beret tà dinamizar eth torisme

El Conselh vol situar un altipòrt a Beret per dinamitzar el turisme

El Conselh quiere ubicar un altipuerto en Beret para dinamizar el turismo

Eth Conselh Generau d'Aran trabalhe entà plaçar en Plan de Beret un altipòrt, entenut coma "ua infraestructura de melhora des comunicacions e dinamizacion deth torisme aranés pendent tot er an", segontes a manifestat eth sindic Francés Boya. Era possibilitat de bastir en Aran eth prumèr altipòrt der Estat permeterie melhorar es infraestructures d'accès ath territòri, que patís un deficit istoric enes comunicacions.

El altipòrt se harie en tot profiter eth pendent dera montanha e acuelherie aeronaus de mida petita e mieja. Es

expèrts calculen qu'era infraestructura non serie guaire costosa e que poderie atrèir a fòrça usatgèrs qu'aspire a captar er aeropòrt d'Alguaire.

Eth sindic a explicat que "cau seguir eth modèl des Alps francesi" entà poder amiar as toristes dirèctament entàs pistes, sense besonh d'un viatge damb coche de dues ores e mieja des de Lleida. Ath delà, "era infraestructura poderie profiter-se en un futur entà hèr servicis d'aerotaxis", segontes eth conselhèr Serrano.

Aguesta infraestructura de caractèr esportiu ei contemplada peth Plan

d'Aeropòrts, Aerodròms e Elipòrts de Catalonha 2009 – 2015, qu'era Generalitat ve factible de plaçar ena Val d'Aran, dempús dera demana qu'en aguest sens corsèc eth Conselh quan s'aprovèc eth Plan.

Er altipòrt ei ua infraestructura de nauta montanha, presenta en zònes coma es Alps, que s'adrèce entara aviacion generau, especialment entath sector toristic e emergències. Se caracterize per disposar d'ua pista lèugerament inclinada que pòt èster operativa damb nhèu.

Plan urbanistic

S'apròve eth Plan director urbanistic dera Val d'Aran S'aprova el Pla director urbanístic de la Vall d'Aran Se aprueba el Plan director urbanístico del Valle de Aran

Era Comission Territorial d'Urbanisme dera Val d'Aran a aprovat eth Plan director urbanistic dera Val d'Aran. Er acte d'aprobacion a comptat damb era preséncia deth conselhèr de Politica Territorial e Òbres Publiques, Joaquim Nadal, que copresidís era Comission damb eth sindic d'Aran, Francés Boya. Andús an estat acompanhadi deth vicesindic 1èr e conselhèr d'Administracion Publica e Finances, Rufino Martínez; eth director generau d'Urbanisme, Pere Solà; e eth director generau d'Actuacions Estrategiques e Politica de Sòl, Joan Llorc.

Eth sindic a declarat qu'era aprobacion deth Plan director urbanistic "signifique un pas important entath país, perque se dòte d'un esturment inexcusable entara planificacion territorial". Totun, a assegurat que "s'auesse agut d'aprovar fòrça ans entà darrèr". Entà Boya, "eth procès a estat long e fòrça participatiu". Eth Plan, qu'a estat sosmetut dus viatges a informacion publica, "incorpòre era màger part des allegacions des particulars, ajuntaments e eth Conselh".

Se respècten es drets d'urbanizacion

Eth Plan suprimís eth precatalòg patrimonial, perque procedie ena sua màger part d'inventaris, era finalitat des quaus non ère pas normativa, senon de coneishença, estudi e difusion. Atau, se limite aguest precatalòg as béns declaradi coma BCIN o BCIL, segontes era demana qu'en aguest sens auie plantejat eth Conselh. D'un aute costat, se respècten es drets actuaus en sòls urbanizables des entorns des glèises, que se considèren elements de proteccion patrimonial pera sua centralitat e era sua identificacion damb era imatge des pòbles d'Aran.

A requeriment tanben deth Govèrn aranés, se retire era normativa d'edificacion deth Naut Pirenèu, en tot consolidar era normativa qu'Aran dispòse d'ençà des ans 80, fòrça mès precisa e concrèta. Eth Plan includís era possibilitat de plaçar un altipòrt ena zòna deth Plan de Beret, segontes era propòsta deth Conselh. Atau madeish, s'indique qu'eth Conselh Generau redactarà un Plan especiau urbanistic damb er objectiu de potenciar es activitats esportives, ludiques e toristiques e d'establir es usatges que se permeteràn laguens deth Parc territorial der arriu Garona.

Se fomenten es infraestructures

Eth Plan descarte, fin finau, era possibilitat de bastir andues variantes dera C - 28 en Salardú e Arties, e reflectís es alternatives de nau traçat dera N - 230 que plantege eth Ministèr de Foment, en èster aguest era administracion competenta. Se prevé eth tunèl dera Bonaigua coma prioritat estrategica a miei tèrme. Eth document incorpòre era allegacion deth Conselh entà abilitar, ena boca nòrd deth tunèl de Vielha, un pòl d'equipaments e servicis de Foment e, de forma diferenciada, un centre de servicis relacionat damb es usi de transferéncia de residus e parc logistic dera maxima institucion aranesa.

D'un aute biais, eth Plan contemple eth besonh d'iniciar un catalòg des bòrdes istoriques dera Val d'Aran, en tot fomentar-ne es sòns usatges toristics, mieiambientaus e de recuperacion deth patrimòni. Entad açò, eth Conselh e es ajuntaments auràn d'elaborar es plans especiaus que desvoloparàn era normativa corresponenta.

reforma

Eth Govern adjudique òbres de reforma d'equipaments per 1,3 milions d'èuros

El Govern adjudica obres de reforma d'equipaments per 1,3 milions d'euros

El Gobierno adjudica obras de reforma de equipamientos por 1,3 millones de euros

Eth Conselh Generau d'Aran a adjudicat òbres de reforma de diuèrses bastisses de propietat publica, coma er otèl de Casau e eth Musèu de Vielha, e d'interès patrimoniau, coma eth campanau dera glèisa de Sant Fèlix de Vilac. Er impòrt totau des actuacions previstes ascendís a 1,3 milions d'èuros. Eth sindic Francés Boya a declarat que "aguestes inversions son frut dera volentat politica e des negociacions qu'eth Conselh a amiat a tèrme enes darrèri ans", perque enten que "son de besonh entara economia deth país e des nòsti pòbles e, en d'auti cassi, son de besonh tanben entà resòlver assignatures pendentes, coma era urgéncia de modernizar er equipament deth Musèu de Vielha".

Eth Conselh projècte bastir en Casau un Centre d'Innovacion Tecnologica e Empresariu. Era òbra a estat adjudicada ara empresa Constructora Elio, S.A., per 980.000 èuros. Er antic otèl serà destinat ara remodelacion dera bastissa e era sua transformacion en un centre foncionau, polivalent e damb capacitat entà acuelher un vivèr d'empreses dedicades ara innovacion toristica e empresariu.

Inversions en torisme culturau

Es òbres previstes en campanau dera glèisa de Vilac e en Musèu de Vielha "van adreçades ar impuls deth torisme culturau ena Val d'Aran, enquia ara pòc explotat", segontes eth sindic. Eth Conselh invertirà 170.000

èuros ena restauracion deth campanau dera glèisa de Sant Fèlix de Vilac entà que pogue èster visitat. Era òbra s'a adjudicat, de forma provisionau, ara Constructora Immobiliària Aurelio Garcés, S. A. (CIAGASA). Eth Departament de Cultura a adjudicat, tanben de forma provisionau, es òbres de reforma deth Musèu dera Tor deth Generau Martinhon de Vielha per un impòrt de 170.000 èuros. Era empresa adjudicatària ei Bayer 2000, S.L. Era actuacion servirà entà adequar er equipament ara normativa vigenta e actualizar eth projècte museografic, pr'amor que d'ençà deth sòn bastiment, enes ans 80, es installacions an demorat fòrça envielhides.

Dia des Mossos e es Fòrces de seguretat der Estat en Aran

Dia dels Mossos i les Forces de seguretat de l'Estat a Aran

Día de los Mossos y las Fuerzas de seguridad del Estado en Aran

Eth sindic d'Aran, Francés Boya, a presidit er acte institucionau deth Conselh Generau d'Aran amassa damb es Mossos d'Esquadra e es Fòrces e Còssi de Seguretat der Estat en Aran (Guàrdia Civil e Policia Nacionau), atau coma damb membres dera Gendarmeria francesa. Eth sindic a estat acompanhat peth director des Servicis Territoriaus deth Departament d'Interior dera Generalitat en Naut Pirenèu e Aran, Àngel Joval, qu'a hèt era sua intervencion en aranés. Francés Boya, qu'a adreçat es sues paraules en aranés, catalan, castelhan e francés, a avalorat eth prèzhèt que desvoloven en Aran es fòrces de seguretat entà susvelhar pes drets e es libertats des ciutadans, pr'amor que "sense seguretat era democràcia non ei pas possible".

ponència

Eth Parlament constituís era ponència dera naua Lei d'Aran El Parlament constitueix la ponència de la nova Llei d'Aran El Parlament constituye la ponencia de la nueva Ley de Aran

Era Comission d'Ahèrs Institucionaus deth Parlament de Catalonha a dat lum vèrda ara constitucion dera Ponència entara naua Lei d'Aran. Aquesta ponència, que se cree de forma consensuada, compde damb era representacion de toti es grops parlamentaris. D'aguesta forma, era Cramba catalana da compliment ar acòrd deth Plen deth Conselh Generau d'Aran entà reformar era lei de regim especiau per miei d'ua ponència conjunta, segontes era pre-

pausa qu'en aguest sens formalizèc eth sindic d'Aran, Francés Boya, ena session plenària deth mes de hereuèr passat.

Eth sindic a expressat era sua satisfaccion per inici deth tràmit entà reformar era lei de 1990 "d'acòrd damb eth mandat estatutari", mès a avertit que "eth procès serà mès long der abituau, perque es deputats auem decidit damb bon criteri qu'era lei s'elabòre damb un aute procediment, qu'a de besonh deth

consens continu entre toti es grops". Francés Boya a declarat que "dempús de vint ans d'exercici der autogovèrn, eth règim especiau dera Val d'Aran ei pro consolidat dejà", e a assegurat que "ara cau centrar-mos en seguir treballant entà arténher un mielhor finançament e es garanties suficients entà prestar damb eficàcia e proximitat es competències aquerides ath long des ans e es que se poguen aquerir en futur".

ligams

Bartumeu e Boya arrefortissen es ligams entre Aran e Andorra

Bartumeu i Boya reforcen els lligams entre Aran i Andorra

Bartumeu y Boya refuerzan los lazos entre Aran y Andorra

Eth cap de Govèrn deth Principat d'Andorra, Jaume Bartumeu, e eth sindic d'Aran, Francés Boya, s'an emplaçat a arrefortir es ligams entre Aran e Andorra, enes matèries relacionades damb era economia, eth torisme, eth mieambient e era rèsta d'encastres enes quaus andús govèrns afronten rèptes comuns. Bartumeu e Boya an destacat es "fòrtes coincidències entre aquestes dues vals pirenenques damb personalitat pròpria".

Eth sindic e eth cap de Govèrn, de visita enara Val d'Aran, an proposat organizar ua trobada pirenenca era pròplèu tardor entà tractar aquesti ahèrs comuns e explorar naues vies de collaboracion, donques, enquia ara, "Andorra e Aran an vescu d'esquies er ua ar auta", segontes Boya. Aquesta trobada servirie entà hèr un intercanbi d'experiències en dièrsei airaus e entà dar a conèisher era realitat institucionau, economica e culturau d'andues vals.

Cors dera Escòla d'Administracion Publica tà conèisher eth Conselh Generau

Curs de l'Escola d'Administració Pública per conèixer el Conselh Generau

Curso de la Escuela de Administración Pública para conocer el Conselh Generau

Quize alumnes deth mestratge en nauta foncion directiva dera Escòla d'Administracion Publica de Catalunya an participat en ua session de treball sus es microadministracions, qu'a agut lòc ena sedença deth Conselh Generau entà conèisher de prumèra man eth foncionament dera maxima institucion d'autogovèrn. Aquest cors, qu'a comptat damb eth supòrt der Institut entath Desvolopament de Naut Pirenèu e Aran (IDAPA), s'a adreçat entà balhar coneisements sus er origen istoric, politic e es trets d'identitat que dan personalitat ath territòri d'Aran, atau coma entà conèisher eth marc legau regulador e eth foncionament dera organizacion politicoadministrativa de petita escala damb un important nivèu de transferències, en tot avalorar es politiques sectoriaus desplegadas peth Govèrn d'Aran.

RESÈRVA DE CAÇA

Eth sindic presente ua iniciativa legislativa entà segregar era Resèrva de Caça

El síndic presenta una iniciativa legislativa per segregar la Reserva de Caça

El síndico presenta una iniciativa legislativa para segregar la Reserva de Caza

Eth sindic d'Aran e deputat deth PSC en Parlament, Francés Boya, a presentat en junh era iniciativa legislativa parlamentària qu'a de perméter convertir era Resèrva Nacionau de Caça (RNC) deth municipi de Naut Aran en ua Zòna Controlada de Caça (ZCC), coma ena rèsta dera Val. Aquest procès darie pas ara segregacion de Naut Aran dera Resèrva d'Alt Pallars – Aran.

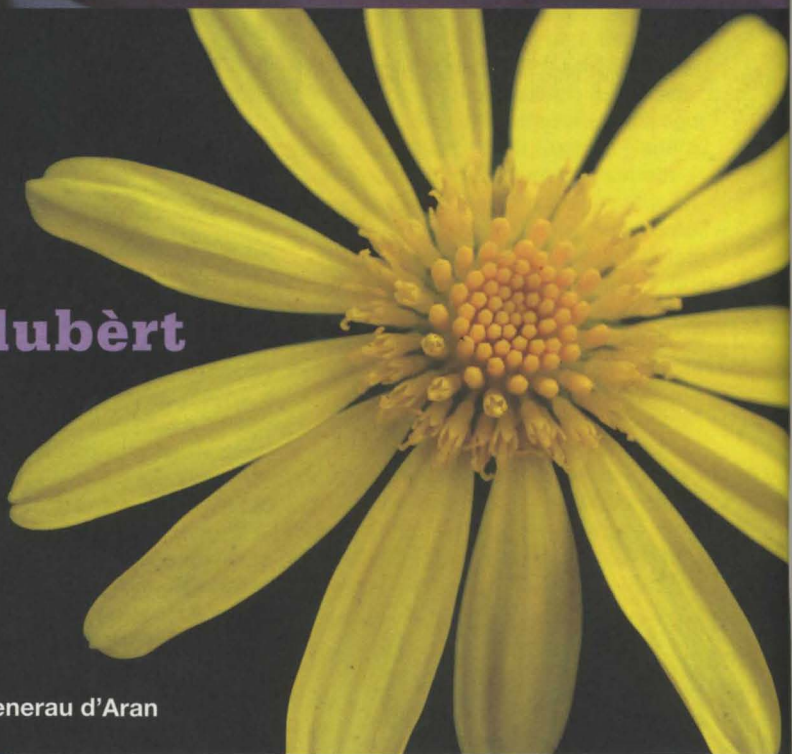
Er propòsta deth Conselh compde damb eth supòrt dera Societat de Caça e Pesca de Naut Aran, er Ajuntament de Naut Aran e es Entitats Municipaus Descentralizadas deth municipi, qu'an prenut acòrds plenaris entà adreçar era instància ara maxima institucion aranesa, competenta entà iniciar es tràmits.

Eth sindic a declarat que "entath Govèrn aranés, aquesta conversion non afectarà, en cap de cas, ara proteccion entara quau siguec creada era figura dera Resèrva", perque aquesta auie coma finalitat promòir, conservar, fomentar e protegir determinades espècies que o ben ja son protegides en generau, coma er os e eth paom, o ben patissen suberpopulacion, coma eth sanglièr.

Ath delà, existissen ena actualitat diuèrses figures de proteccion que s'apliquen en territòri, coma er Hilat Natura 2000 o er airau periferic deth Parc Nacionau d'Aigüestòrites e Estanh de Sant Maurici, ath delà des directritz de conservacion dera fauna e era natura.

aran dubèrt

Conselh Generau d'Aran

